

Arnavudluk işgalinin Avrupada Yeni Bir ihtilâl Yapmasından Korkuluyor!



Arnavutluğun bir daha göremiyeceği manzaralardan: Arnavutluk istiklalinin 25 inci yıldönümü münasebetiyle geçenlerde yapılan şenlikler ...

Arnavutlukta Sonra Hollanda!

Korfo'nun İşgali İhtimali Teyid Edilmiyor, Yunan Kabinesi Fevkalâde Bir Toplantı Yaptı

Fransız Gazeteleri Türkiye - İngiltere - Sovyet Müzakerelerinin Tesriini Kaydediyorlar

Arnavudlar Bir Müselles Müdafaa Hattı İçinde Kadın ve Erkekli Mukavemet Ediyorlar - Kralın Yunanistana iltica Ettiği Henüz Kat'i Değil - Yunan Adalarının Tahkimine Başlandı - İtalyanlar Şehirleri Havadan İşgal Ediyorlar, Fakat Çok Ağır Zayıat Veriyorlar

Makineye Verirken:

Holandaya Taarruz!

İngiliz Hariciye Nazırı Bugün Kabineye Malûmat Verecek

Londra 9 (A.A.)— Sunday Dispatch gazetesinin bildirdiğine göre Lord Halifax, İntelligence Service'in Almanya ve Hollanda'daki ajanlarının gönderdiği malûmata istinad ederek İtalyan cebir hareketinin bir «gösteriş ve aldatma hareketi» olduğunu ve diktatörlerin hakiki maksadlarının Hollandaya bir taarruz olduğunu bugün arkadaşlarına bildirecektir.

İnkılâb Ve Politika..

Politika yapmak isteyenler bu memleket çocuklarının zihinlerini çelmek, fitne ve fesadı kundaklamak vaziyetinde olduklarını da hesaba katmalıdırlar.

Yazan: Etem İzzet BENİCE

Ankara 9 (Başmuharririmiz telefonla Ankaradan bildiriyor)— Cumhuriyet Türkiye'sinin dünyaya parmak sırtan en başta hususiyeti millî yakpareliğidir.

İstibdad, en büyük otoritedir. Kanaatini taşıyanlar hâlâ yeryüzünde milyonlara hükmedebiliyorlar. Fakat, bu milletlerin kalbine kulak verdiğimiz zaman samianızı en başta dolduran daima ıztırap, daima tazallüm, daima zincirden kurtuluş bekliden bir teselli ve ümid şikâyeti doldurur. Bunun içindir ki, hür ve muasır medeniyet manzumesi içinde bulunmak isteyen milletler için en başta gelen rejim tarzı demokrasi-dir.

Kemalist demokrasi ise mevcut demokrasi telâkkilerinin en üstünü, millet iradesinin ve hakimiyetinin kayıtsız ve şartsız hususiyetini kendi hüviyetinde arayan bir demokrasi sistemidir. Şef İnönü, bu sistem üzerindeki tekâmülleri ve mev'ud inkışafı birer birer, safha safha tatbik vaziyetine koymaktadır. Daha ileri günler ve, daha ileri yıllar esasta olup da henüz teferrüatta ve tatbikatta yerlerini almamış bulunan icabları da tamamiye tezahür ettirecektir.

Türk milleti en başta bu şuur ve millî idrâk iledir ki, mukadderatını ve itimadını tamamiye ikinci (Devamı 2 inci sayfa)

Arnavudluk İşgalinin Kısa Tarihçesi

Musolininin Bugün Yaptığı şey Ta Garibaldi Devrinden Kalma Bir Projedir

Yazan: Nizameddin Nazif

İtalyanın kuruluşundanberi Adriyatik denizi ve Adriyatik sahilleri üzerinde beslediği emelleri ve niçin duralara hâkim olmak istediğini etrafı ile anıların bu mühim makaleyi 6 ncı sahife de

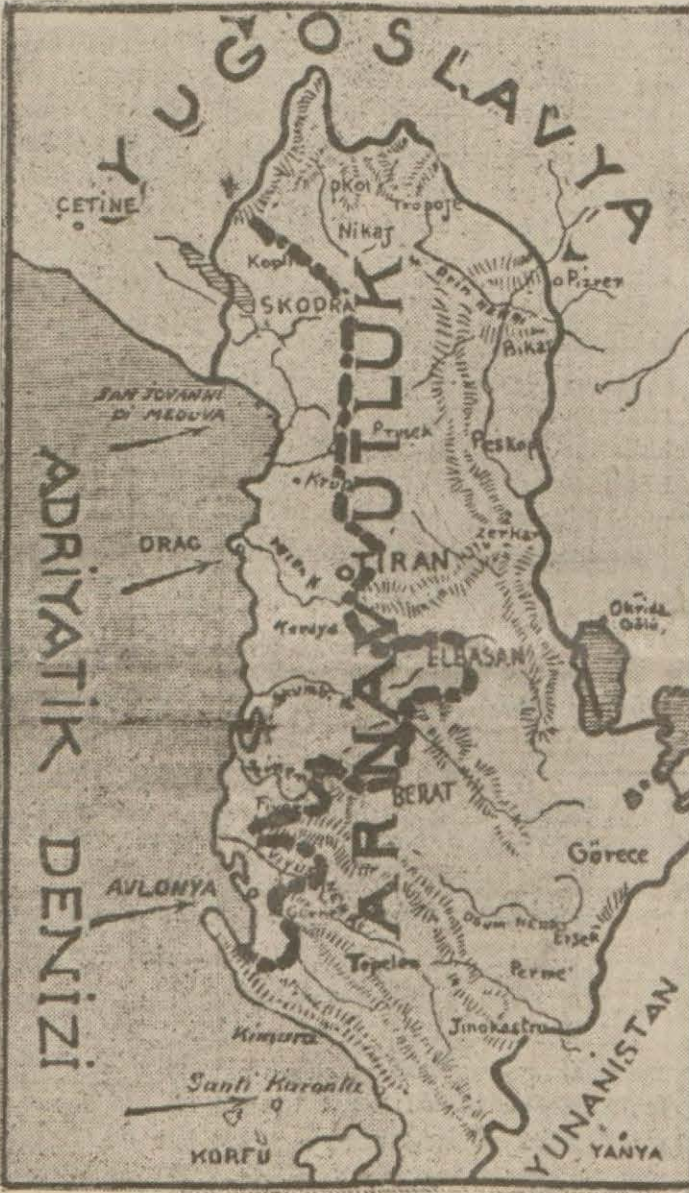
Paris 9 (Hususi) — Siyasi mehafil Londra hükümetile mütterafık bir görüş birliği içinde Balkanlardaki vaziyeti yakın ve sıkı bir teması muhafaza etmek suretile takip etmektedir. Arnavutluk işgali efkârı umumiyede nefret ve asabiyet uyandırdığı gibi müstakbel vehamet ve ihtilâl havasını da muhafaza etmektedir.

İtalyanın şimdilik Arnavutluk işgalini tamamlayarak herhangi bir başka harekete geçmeyeceği kuvvetle zan ve tahmin edilmekle beraber kısa bir müddet sonra Almanya ve İtalyanın bazı müşterek taleplerinin tezahür etmesi ihtimali de ciddi bir görüş halinde kaydolunmaktadır.

ARNAVUTLUKTA MUHAREBE VAZİYETİ

Paris 9 (Hususi) — İtalyan işgali iki cephe üzerinde çetin olmakla beraber muvaffakiyetli inkışaf kaydetmektedir. Bu iki cephe şimalde İşkodra, merkezde Tiran ve Elbasandır. Elbasan gece saat on birde işgal edilmiştir.

İşgalin sür'atle vukuunda tayyarelerle boş ve Arnavutların beklemedikleri sahalara indirilen hücum alayları bilhassa âmil olmaktadır. İşkodra kesif bir bombardımandan sonra havadan indirilen alaylarla işgal edildiği gibi Tiran ve Elbasan'ın işgali de aynı suretle vuku bulmuştur. Maahaza, bütün bu haberler Roma kaynaklarından verilmekte, Arnavutlukta malûmat almak müşkül olmaktadır. Arnavutların bilhassa cenub ve şark kırsallarındaki arazide şiddetli müdafaa hazırlanmış ve istinad kaidelerini Yunanistanın şimal ve Yugoslavyanın garbi cenubi hududlarına dayanan ve Berat şehriden başlayacak olan bir müselles üzerinde en çetin muharebeleri verecekleri anlaşılmaktadır. Bu arazi Arnavutların hem ke-sif olduğu, hem de tabiatın en haşin arızalar kaydettiği kısımdır. Bu havalıye dik dağlar, yalnız (Devamı 6 ncı sahife)



Arnavutluğun umumî vaziyeti ile bugün öğleye kadar İtalyanların işgaline geçen yerleri gösterir harita

Hatay'ın İltihakı

Beyrut Gazeteleri Müzakeratın Kat'i Netice Vermek Üzere Olduğunu Haber Veriyorlar

Fevkalâde Komiser Paris'e Gitti

Ankara hususi muhabirimiz Hatay'ın Türkiye'ye iltihakı hakkında iki hükümet arasında müsaid surette müzakereler cereyan ettiğini evvelce haber vermişti. Bu hususta memleket içinde yeni malûmat olmamakla be- (Devamı 2 inci sahife)

Muhterem okuyucularımıza — Bir İlah Ve Rica —

Son Telgraf üç yıllık neşir hayatında üç dört mühim dahili veya dünya hâdisesi münasebetiyle ikinci tabı yapmıştır. Dün gece de dünyayı meşgul eden İtalyan - Arnavutluk harbi etrafında en son dakikaya kadar alınan malûmattan okuyucularımızı haberdar etmek maksadile bir ikinci tabı yaptık. Okuyucularımız bu suretle bu sabah gazetelerde okuyacakları en mühim havadisleri dün gece okumuş oldular. Fakat, bizi bu hâdisede birçok fedakârlıklar ihtiyarı ile yaptığımız hizmet manen ne kadar memnun etmişse bazı gazete müvezzillerinin bilâ-hare öğrendiğimiz hareketleri de o derece muztarib etmiştir.

Birkaç yerde isimlerini ve cimsimlerini bilmediğimiz gazete satıcıları gazetemizi üç kuruş yerine beş kuruşa satmışlardır. Gazetemizin kuruluş prensiplerine muğayir ve tamamiye aykırı olan ve birkaç satıcının münasebetsiz kâr ihtiraslarından doğan bu hareketle müessesemizin hiçbir alakası bulunmadığını velev tektük bu tarzda hareket edilmiş olsa dahi izah etmeyi kendimiz için vazife sayıyor ve.. Son Telgraf'ın değişmeyen fiyatını her yerde ve her zaman için 3 kuruş olduğunu bir kere daha muhterem okuyucularımızın dikkat nazarlarına arz ediyoruz.

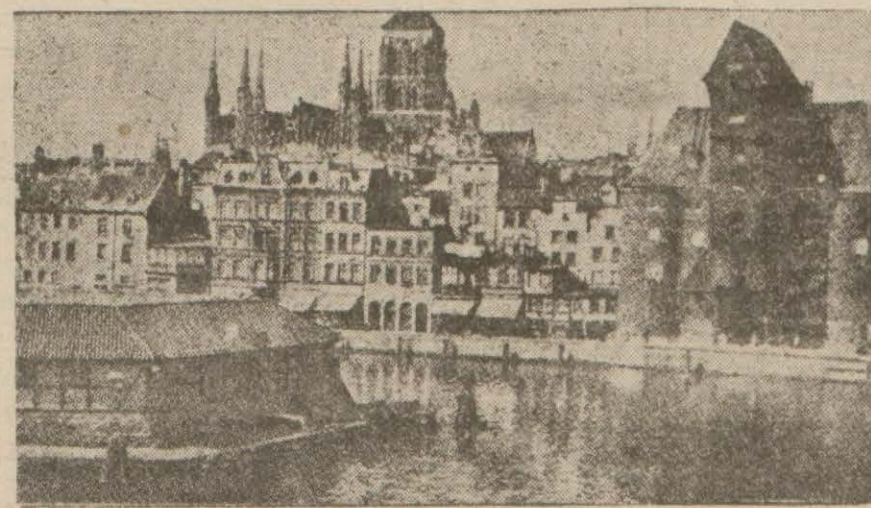
ALMANYA BEKLİYOR

Bek'in Yaptığı Müzakereler Almanya Aleyhine Çıkarsa

Hitlerin Yıldırım Gibi Yeni Bir Harekete Gececeği Berlinde Açıkça Söyleniyor

Londra 9 (Hususi)— İspanyanın antikomintern paktı iştirakinden sonra, Almanlar İspanya ile daha fazla meşgul olmağa başlamışlardır. Almanlar bir harb halinde İspanyada tabiyevî imkânlar aramaktadırlar. Bununla, beraber Almanya için şimdilik ilk plânda gelen mesele Polonyadır. Resmî mehafil, Polonya Hariciye Nazırı Bek'in İngiltere ile herhangi birşey imzalamak «ihtiyatsızlığında» bulunduğu takdirdi, «Polonyanın mukadderatının kat'i surette halledileceği» açıkça söylenmektedir.

Miralay Bek Londrada görüştü, şimdi görüşmek üzere Paris'e gidecektir. Fakat miralay Bek böyle müzakereler halinde iken, Hitler Almanyasının ağır bir müdahalesi tehdidi Polonyanın omuzlarında dolmaktadır. Hemen her türlü askerî tedbirler şimdi -



Dançigden bir manzara

den alınmış gibidir. Almanya şimdilik Dançig statüsünün yeni bir yolda bir demiryolu hattı da inşa edeceklerdir.

Bura mehafili, Polonyanın vaziyetini son derece nazik görmektedir. (Devamı 6 ncı sahife)



Şükrü Saracoğlu Cafenkoyu karşışarken

Türk - Rumen Müzakereleri

Bugün de Devam Etti

Hariciye Vekilimiz Bu Akşam Ekspresle Ankaraya, Rumen Nazırı Daçya Vapurile Romanyaya Dönüyor. Tebliğ Neşredilecek (Yazısı 6 ncı sahife)



Göbels Şehrimize Geliyor

Bazı Akdeniz memleketlerinde bir gezinti yapan ve bu arada Mısra da uğriyan ve şimdi Rodosda bulunan Alman Propaganda Nazırı Göbels'in memleketine dönmenden evvel memleketimize de uğriyacağı anlaşılmaktadır.

Göbels, bu çarşamba günü tayyare ile şehrimize gelecek ve kısa bir müddet burada kalacaktır. Göbels'in Ankaraya gitmesi ihtimali de vardır.

Sinan Günü

Bugün büyük Türk mimarı Koca Sinan'ın 351 inci yıldönümüdür. Bu münasebetle, her sene olduğu gibi, bu yıl da memleketimizde Sinan için bir ihtifal yapılacaktır.

Bugün şehrimizde yapılacak olan ihtifalin tafsilâtı üçüncü sahifemizde.

Bu büyük Türk çocuğu hakkında beşinci sahifemizde de İskender Fahreddin Sertelli'nin güzel ve tarihi makalesini okuyunuz.



HÂDİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

İSTANBULUN UMUMİ
SAATLERİNE DAİR

Eminönünde bir yeni inşaat başlandı. Bilmem farkında mısınız. İnşaat mahalli, eski Valide hanımın oluğu mahaldir. Dikkat ederseniz, görürsünüz. Gazetelerin yazdığına göre, buraya bir saat kulesi yapılacaktır.

Eskiden Eminönünde bir saat vardı. Kalktı. O saatten, doğru işlemez, diye şikâyet ederdik. Fakat, şimdi, arıyoruz. İnşallah, yeni konacak saat doğru işler de, vaktimizi, zamanımızı biliriz. Malûm ya, İstanbul içindeki umumî saatlerin hepsi bir hava çalar.

EVLENME BOŞANMA
VAK'ALARI FAZLA İMİŞ.

Bir Amerikan gazetesi bir istatistik yapmış... Dünyada, en çok boşanma vak'aları, sinema paytahtı olan Holivudda oluyormuş. Sinema yıldızları, evleniyorlar ve boşanıyorlar. Onlar için koca veya karı değiştirmek, İstanbul bayanlarının çorap değiştirmesi kadar sık sık vukua geliyormuş. Acaba, oradaki karı kocalar da, kadınların kullandıkları çoraplar gibi çürük mü?

İNSANLARLA MAYMUNLAR
ARASINDAKİ FARK

Bir âlim, insanların maymunlarla olan münasebetlerini tetkik ediyormuş. Malûm ya, Darwin isimli âlim insanların maymunlardan istihale suretile tûrediklerini iddia eder. Bu nazariye dünyanın bugünkü haline bakılırsa, doğru görünüyör.

Çünkü, maymunlar fazla mukallidirdi. Bugünkü insanlar da öyle değil mi? Bir devlet bir ilhak işi yapıyor, arkasından bir başkası aynı işi yapmağa kalkışıyor. Komşunun bayanı bir kostüm diktiriyor, evde, sizin bayan da kos-

tüm isterin, diye tutturuyor. Şirketihayriye vapurlarını beyaza boyatıyor, arkasından başkaları da köhne tekneleri beyaza boyuyorlar. Bir zengin hususî bir otomobil alıyor, sonradan görme biri de bir otomobil alıyor.

BİR MİLLET DAHA
AĞLAMAYA BAŞLADI

Zavallı Arnavutlar matem içinde. Evvelki gün, gazetede, bir arkadaş, bir şey sormak için Arnavutluk konsolosluğuna telefon ediyordu. Telefonu açtı. Numarayı çevirdi.

— Alo.. dedi.

Ve durdu.. Bekliyordu.. Böyle sanyelerce bekledi. Sonra, kısa bir iki cümle ile konuşup işini bitirdi. Sorduk:

— Telefonu açtığın zaman neden bir müddet bekledin..

Arkadaş müteessirdi. Şöyle cevap verdi:

— Karşıma bir kadın çıkmıştı. İnce, titrek bir sesle «Alo» diye sesime cevap verdi.. Fakat, ağılıyordu.. Hiçkırıyordu. Onun hiçkırıklarının durmasını bekliyordum. Bu hazine sahneye ne dersiniz? Bir millet daha ağlıyor!

HER GÜN YENİ BİR
HADİSE İLE BAŞBAŞA

Avrupa gazeteleri son günlerde şuna benzer yazılar yazıyor: Dünyada hâdiseler o kadar çabuk inkişaf ediyor ki, bir hâdisе üzerine düşünmeğe, tedbir almağa vakit kalmadan, bir yeni ve belki daha mühim bir siyasi sürprizle karşılaşılırsınız. Akşam yatağınza uyumak üzere yatarken, ertesi sabah nasıl bir yeni hâdisе ile karşılaşacağınızı kestiremezsiniz. Bu kadar emniyetsiz, bu kadar istikrarsız bir hava yeryüzünde hiçbir zaman görülmemiştir.

AHMED RAUF

KÜÇÜK HABERLER

★ 1 mayısta Ankarada toplanacak olan neşriyat kongresine gönderileceği raporu hazırlamak üzere dün Basın Kurumunda bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Maarif Vekâleti tarafından sualler etrafında görüşülmüştür.

★ Üniversite edebiyat fakültesi tarih ve coğrafya şubeleri talabesinden 90 kişilik bir grup doçentlerle birlikte Yedikule surlarını gezmişler, profesör talebe izahat vermişler.

★ Geçen ay İstanbul civarında yapılan süre avında 123 yaban domuzu öldürülmüştür.

★ İki gündenberi şehrimizde bulunan İktisad Vekili Hüsnü Çakır bugün Ankaraya dönecektir.

★ Darüşşafaka mezunları Eminönü Halkevinde toplanmış ve yeni sene bütçesini kabul etmişler.

★ Kadıköy iskele meydanında yapılacak park için faaliyete geçilmiş, bazı tesisat vücutte getirilmesine başlanmıştır.

★ Florya plajlarındaki fiyat tarifelerinde bu sene tenzilât yapılacaktır.

★ Ankara caddesinin asfalt inşaatına mayısın birinde başlanacaktır.

★ Belediye Eminönü ve Tak-sim gibi kalabalık meydanlara birer çöpçi onbaşı koymuştur. Bunlar tramvaydan inen halka biletlelerini yere atmayıp sepetlere atmalarını ihtar mektuplarıdır.

★ Fransada eski Çek zabıtlarının Fransız ordusuna alınması hakkında bir cereyan vardır.

★ Macarlar 4 - 4 tarihli Buda - peşte itilâfı ile kendilerine bırakılan Slovak topraklarını işgal etmişlerdir.

★ Fransız hükûmetinin aynı toprakları içinde bulunan şeyh Said hakkındaki tasavvurları üzerine San'a hükûmeti hududa gönderilmek üzere asker topla - mağa başlamıştır.

İnkilâb
Ve
Politika..

(1 inci sahifeden devam)

tidar mevkiine terketmiş olarak demokrasi tekâmülü ile bir arada inkilâbın hızlanmasına ve muayyen hedefler üzerinde ilerlemesine temellük ediyor. Memleket içinde ve halk safları arasında şimdiye kadar hiçbir milletin tarihinde görülmemiş derecede her türlü nizadan, ihtilâftan, şahsî endişeden uzak bir birlik ve samimiyet havası esmektedir.

Hiçbir cebre, zora ve tahakküme dayanmadan Kemalist inkilâbın bayrağı ve Milli Şef İnönü'nün önderliği altında toplanan bu milî vahdet ve yekparelik her çeşid politika oyununa karşı asla tahammül gösteremeyeceği ise en yakın misalleri ile göz önündedir.

Son intihab denemeleri ile hal - kın temayüllatını mümkün olduğu kadar kendi vicdanının ilcası ile ve telif eden Milli Şef göze batan ve kalbleri arada bir huzursuzluk veren bazı pürüzleri de gidermiş ve bu bakımdan da milî vahdet hislerini büsbütün takviye etmek imkânını yaratmıştır.

İçine girmiş bulunduğumuz yeni devir, birinci vasfı ile bu hususiyeti arzederken diğer vasfı - ları ile de şunları gözönüne ko - yuyor:

A— Türkiye'de politika yok, inkilâbın hızla ilerleyişi vardır.. B— Cebirden, tahakkümden, zorla uzak hakiki demokrat prensipleri, fazilet, bilgi, say ve feragate müstenid bir çalışma iktidar mevkiine hâkimdir.

C— Millî rey, millî vicdan, mil - lî tefekkür ve bunların mesnedi olan milî matbuat hürriyeti Milli Şef ve onun hükûmeti tarafından garanti altına alınmış bulunuyor.

D— Türk genci, Türk münev - veri rejimin ve Türk yekpareli - ğinin en asil niğebhan ve muhafızı olarak daima en büyük teyak - kuz ve hassasiyete sahip bulunuyor.

İşte bütün bu sebepler, Türkiye'de millî ve ana politika dışında herhangi bir politika cereya - nının yaşayabileceği şöyle dursun tutunabilmesine dahi daima yer ve imkân vermeyecek olan se - beplerdir. Mutlaka politika yap - mak isteyenler ancak bu memle - ket çocuklarının zihinlerini çel - mek, fitne ve fesadı kundaklamak isteyenler olabilirler ki, onlar da doğdukları anda boğulacaklarını hesaba katamayan gafillerden ve suiniyet erbabından başka kim - seler olamazlar!

EFEM İZZET BENİCE

Trak Karaya Oturdu

Dünkü kesif sis yüzünden Deniz Bankın Trak vapuru Marmarada, Trilye önlerinde karaya oturmuş - tur. Vapurun birdenbire karaya oturması yolcuları telaşa düşür - müşse de, panik olmamıştır. Mu - danya müddeiumumi bir motörle Trilyeye gitmiştir. Yolcular mo - töre ve diğer vesaitle karaya çı - karılmışlar ve Bursaya gönderil - mişlerdir.

Sis çekildikten sonra Sus vapuru Trilyeye gelerek Trak vapurunu

— Fernando'yu aradık.. Bula - madık. Şatoyu yakıp döneceğiz. Genç kadın gözlerini açarak haykırdı:

— Ne dediniz? Bu güzel binayı yakacak mısınız?

— Evet. Şaşılacak ne var?! Her düşman ordusunun yaptığından başka bir şey yapacak açgözlü.

— Dışarıdan akseden şen sesleri duyan İspanyol dilberi birdenbire gülmeye başladı:

— Askerleriniz çok neşeli..

— Şüphesiz. İşbilyeyi yakında ele geçireceğizden emin olduk - ları için, Sinyorun gömülüğü şa - rabları gerek eğleniyorlar.

— Kaleyen nasıl gireceksiniz?

— Burcları yıkarak.. Ve yük - sek duvarları aşarak..

— Söylenmesi çok kolay.. Fa - kat, yapılması çok güç bir iş. Ben - ce Arab ordusu, kavalara çarpıp tersyüzüne dönen rüzgârlar gibi, perişan olacaktı ve geldikleri ye -

P O L İ S
Ve.. MahkemelerNeden
Şikâyet
Etmiş!

Bundan bir müddet evvel A - vadis isminde bir şahsın ya - ralanmasına sebebiyet ve - ren tütüncü Anderyanın muhake - mesine dün de asliye üçüncü ce - zada devam edildi.

Dünkü duruşmada suçlu vekili müdafaasını yaptı.

— ... hâdisenin vukuunu mü - teakib hazır bulunup, hüviyetleri zabıtaca tesbit edilen şahidlerin hepsi de müekkilim lehinde şahid - lik etmişlerdir. Avadis; Anderya - nın dükkânına tütün almak için gelmiş; o sırada dikkatsizliği yü - zünden elindeki çanta ile tezgâh - üzerinde bulunan taşa çarparak onu ayağının üzerine düşürmüş ve bu suretle kendisini yaralamıştır. Bu işde müekkilimin kabahati ol - mamakla beraber, insanî hisleri - nin tesiriyle bu müstehsinin tedavi - sinde büyük bir alâka göstermiş, ona yardım etmiştir. Müekkilimin bu hareketi; davacı da kendisin - den daha fazla menfaat ümidini uyandırmasına sebeb olmuş ve iş - te bunun için müekkilim hakkında şikâyetle bulunmuştur.

Davacının iddia ettiği gibi mü - ekkilim kahveci değil, tütüncüdür. O taş da tezgâh üzerine çırak ta - rafından konulmuştur. Davacının iddiasını teyid eden tek bir delil bile mevcut değildir. Bu sebeble müekkilimin beraetini isterim.

Müddeiumumi de Anderyanın suçunu sabit görmediğinden be - raetini talep etti.

Heyeti hâkime kısa bir müza - kereden sonra Anderyanın bera - etine karar verdi.

Bu Seneki
Belediye
Bütçesi

Belediye bütçesi salı günü şehir meclisine verilecektir. Bütçe adı ve fevkalâde olarak iki kısmı ihtiva etmektedir. Bu sene bütçeye ko - nan tahsisatla şehir haricindeki üç senelik yol inşaatına devam e - dilecektir. Asfalt yolların bu sene - ki taksiti olan 230,000 lira verile - cektir. Nafia için 85,829, maarif için 2,021,424 lira konmuştur. Zi - raat 41,021, veteriner 44,128, sıh - hiye, 137,036 dir. Muhtelif masraf - larda 843 bin küsur lira kabul e - dilmiştir. Maas ve ücret kabul e - dilen miktar 4,300,056 liradır.

çekmeğe başlamıştır. Vapurun ka - raya epeyce oturduğu zannedil - mektedir. Vapurun ne suretle ka - raya oturduğu hakkında tahkikata devam edilmektedir. Buradan bir tahliye gemisi gönderilmiştir.

— Adın da kendin kadar güzel, Maryana! Hakikati söylediğine inanmak istiyorum. Don Petro - nun kızının buraya, bir papas e - vine niçin geldiğini de anlamak istiyorum!

— Babamdan Sinyor Fernan - do'ya bir mektub getirmiştim.

— Kıştâle hükûmetinin seras - kerî, buraya mektub göndermek için senden başka birini bulama - dı mı?

— Hayır. Çünkü Fernando'ya getirdiğin mektub çok mühim ve mahremdi. Önu kendisine gizli verdim.

Selim düşündü:

— Babanın Kral ile arası nasıl?

— Çok açık..

— O halde Petro, Kraldan gizli olarak Sinyor Fernando'ya tali - mat verdi, öyle mi?

Genç kız hayretle gözlerini aç - tı:

— Babam, Fernando'ya talimat

Selim sordu:

Sen
Dilini
Tut!..

Meliha hâdiseyi anlatmağa başladı:

— Geçen sene, bir pazar günü idi. Sabahleyin Ayşenin ab - lası Nazmiyenin evine gitmiştim. Nazmiye ve kızkardeşi ile akşama kadar hoş ve tatlı vakit geçirdik. Akşam olunca, kalkıp evime dön - mek istedim. Fakat Nazmiye bı - rakmadı. Ben de onu kıramadım, kaldım. Yemekten sonra, tombala oynamağa başladık. Biz yukarıda oyun oynarken, alt katta oturan Emine ile misafirleri de şarab i - çiyorlardı.

Bir ara, aşağıda bir gürültü ol - du. Emine oturdukları odadan dış - arıya çıkarak, yukarıya seslendi:

— Hiç utanmıyor musunuz, bizi neden dnlıyorsunuz?

Onun bu hareketine şaşıktık, kal - dık. Zira, biz kat'iyen kendile - rini dinlememiştik, oyunla meş - guldük.

Nazmiye ona şu cevabı verdi:

— Ne münasebet kardeş! Sizin - le ne alış verişimiz var?..

O sırada Ayşe de sofaya çıktı ve Emineye hitaben :

— Ne söylenip duruyorsun? Hep - seni mi dinleyeceğiz!

Emine öfkelenmişti:

— Sana ne oluyor, utanmaz, de - di. Dilini tutsana sen!..

Eminenin kızı Şefika annesinin kolundan tutarak, onu odaya gö - türmek istedi.

— Vaz geç Allah aşkına anne, sen bu terbiyesiz kadınla başa çı - kamazsın!

İşte kavga böyle başladı. Nihay - et Emine öfkelerini yenemedi, Ay - şenin üzerine hücum etti. Kızca - ğız korkusundan merdivenleri hız - la çıkarak, bizim bulunduğumuz odaya girdi. Ben, ayşeyi, Emine - nin başını yaralarken görmedim..

Şahid Nimet de şu ifadeyi ver - di:

«O gece evimde işlerimle meş - guldüm. Saat yedi sekiz sıraların - da Şefika geldi, kız, pek telaşlı idi. Ağhyarak anlattı:

— Ah Nimet teyzeciğim bilmez - sin bilmezsin neler oldu? Ayşe ile Annem döğüştiler. Ayşe, anne - min başını yarıdı. Zavallı kadın çok kan zayı etti ve bayıldı.

Hemen efendim, mantomu giy - dim, Şefika ile beraber çıktım, ev - lerine gittik. Emine Hanımın bu - lunduğu odaya girdim. Kadın, yüzü gözü kan içinde yatıyordu. Benim hâdisе hakkındaki malû - matım bu kadardır..»

Üçüncü ceza heyeti hâkimesi, hâdiseyi gördüğü söylenen Eleni - nin de şahid sıfatı ile dinlenmesine ve bu sebebdan duruşmanın 17 ha - ziranı bırakılmasına karar verdi.

M. HİCRET

Şişe ve
Kristal
İmalâtımız

Şehrimizde şişe buhranı son günlerde pek fazlaşmıştır.

Aynı hal; Yunanistanda da l is - solundugundan Paşabahçe şişe ve cam fabrikasına yeniden mühim siparişler verilmiştir.

Diğer taraftan sırf Türk bilgi ve işçiliği ile yapılan mezkûr fab - rika imalâtı müteaddid Balkan şehirlerinde çok rağbet görmek - tedir.

Bükreş ve Belgradtan bile fab - rikamıza kristal siparişleri veril - miştir.

Bundan başka Paşabahçe şişe ve cam fabrikası köylülerimiz için muayyen tipler dahilinde yaptığı muhtelif çeşitleri yeniden arttır - mış ve bunların ucuza satılması imkânlarını da aynı zamanda a - ramağa başlamıştır.

Hatayın İltihakı

(1 inci sahifeden devam)

raber bilhassa Suriye gazete - leri bazı haberler ve müta - lealar neşretmektedirler.

Bilhassa Beyrutdan şu ma - lâmat verilmektedir:

Beyrut 6 (Hususi) — Birkaç zamandanberi Hatayın kat'i surette Türkiyeye ilhakı hak - kında birçok sayılar dola - şıyordu. Fransanın yeni An - kara sefiri Masigü'nün Beyrut - a gelerek fevkalâde komiser

Puo iki gün devam eden gö - rüşmeleri, bundan sonra da miralay Kole'nin Ankarayı zi - yireti bu sayılara daha ziyade kuvvetlendirmiştir. Hatta

Beyrutta dolaşan sözlere ba - kılırsa bu hususta cereyan et -mekte olan müzakereler neti - celenmek üzeredir.

Bununla beraber, gazeteler Hatay'ından daha ziyade, Suriyenin istiklâl davası ile meşgul olmaktadır. Böyle bir sırada Hatayın Türkiyeye ilhakı aleyhinde neşriyatta bulunarak, Türkiye'nin sem - patisini kaybetmemek mülla - hazası ile hareket ettiği an - laşılmaktadır. Hatta Hatay me - selesinde ilk zamanlar çok ile - ri giderek Türkiye'yi gücen - dirmiş olduklarına nedamet eden gazeteler bile vardır.

Hatayda bütün Türk kanun - larının ve parasının kabulü, gümrük nizamının değiştiril - mesi gibi Hatay meclisince toptan alınan kararlar hakkın - da gazeteler mütealea serdine bile lüzum görmemektedir - ler.

PUO PARİSE GİTTİ

Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Puo dün akşamki Toros ekspresile şehrimize gel - miş, istasyonda Vali muavini ve Fransız sefaretî erkânı ta - rafından karşılanmıştır. Fev - kalâde komiser yine dün ak -şamki ekspresle Parise git - miştir. Komiser Suriye ve Ha - taya aid işler hakkında Fran - sız Hariciye Nazırı ile görüş - tükten sonra, Suriyeye döne - cektir.

Gerçi Adriyatik ergeç Alman menfaatlerinin ve alâkalarının gerçevesi içine girecektir. Faka - henüz ona sıra gelmemiştir.

2— Bu hâdisе bir Avrupa hat - bine, İngiltere ve Fransa'nın İtal - ya'ya mukavemet etmeye karar - vermeleri ile de münceer olabilir. Filhakika eğer Arnavutluk uzun zaman mukavemet edebilse, bun - dan doğacak karışıklıkların ne o - labileceğini kestirmek zorlaşır. Fakat Arnavutların mukavemet etmek istememelerinden değil, ar - dadaki kuvvet nisbeti pek büyük olduğundan bu mukavemet uzun müddet sürecek. İngiltere, İtal - yan teşebbüsünün, Akdenizdeki statükoyu garanti eden 16 nisan mukavelesine mugayir olduğunu bildirmekle beraber, Arnavutluk ile doğrudan doğruya alâkadar ol - madığını söylemiştir. Fransa da bu meselede muhteriz davranıyor. Gerçi Yugoslavya'da efkârı u - mmuyenin heyecan içinde bulun - duğu haber verilmektedir. Ve Yu - nanistan'da da büyük telaş ve em - dişe vardır. Fakat bu devletler..

(Devamı 6 ncı sahifede)

Bugün Nöbetçi
Eczahaneler

Fatihde: Yedikulede (Teofilos), Balatta (Hayım Berk), Şehremin - de (Hamdi), Yenikapıda (Şa - rım), Fatihde (Fuad), Şehzade - başında (Hamdi), Eyüpte: (Arif), Beşiktaşta: (Nail Halid), Sari - yerde: (Nuri), Üsküdarada: (Ömer Kenan), (Bağlarbaşı), Kadıkö - yünde: Söğütöçesmede (Hulâsi Arat), Mühürdarda (Sadık Te - rem), Yeldegirmeninde (Yeşua), Bakırköyde: (Merkez), Kumkapı - da: Beyazıdda (Süheyl Cemil), Eminönünde: Bahçekapıda (Salih Necati), Divanyolunda: (Esad), Unkapanında (Harilaos) eczane - leri.

Halifenin Sarayında
Bir İspanyol Güzeli

Tarihî Roman: No. 46

Yazan: CELAL CENGİZ

Genç kadının saçlarını okşama - ğa başladı:

— Seni burada nasıl bıraktılar? Acımadılar mı?

— Niçin acıyacaktılar? Arab or - dularının birkaç güne kadar su - radaki gölde boğulup mahvola - cıklarını herkes biliyor. Ölüme mahkûm insanlardan korkulur mu hiç?..

Selim kendini tutamadı:

— Siz bizi ördek sürüsü mü yok - sa kurbâğa mı sandınız?

— Şu karkı dağın yamacında

kurulmuş çadırları görüyor mu - sun?

— Onlar sizin askeriniz mi?

— Evet.. Hepsî Arab mücahid - leri.

— Gölü uçarak mı geçtiniz?

— Hayır. Etrafını dolaşarak.. Maamafih yol bulmasaydık, sal - larla yüzüp geçecektik.

Genç kadın bir müddet pence - reden dışarıya baktıktan sonra,

tekrar geri çekildi. Başını bitkin bir tavrıyla duvara dayadı:

— Burada ne yapacaksınız?

Günün Meselesi:

Halk Sandığından
Esnafın istediğiBorç Veren Diğer Bankalardan
Fazla Kolaylık isteniyor

Istanbul esnafı, Halk Sandığından şikâyetçidir. Bunu, cuma günü yapılan toplantıdaki münakaşalardan öğrendik.

Malûm olduğu üzere, 34 esnaf cemiyeti reisi, evvelki gün birleşik esnaf cemiyetlerinin Çağaloğlu'daki binasında reis Kâzımın başkanlığında bir toplantı yapmıştı. Bu ictimada dün de yazdığımız gibi, esnafı yâkından alâkadar eden meseleler görülmüş, bu arada esnaf hastanesinin faaliyetinden sitayişle bahsedildikten sonra, söz esnafın Halk Sandığından lâzımla istifade edemediği mevzuuna intikal etmiştir.

Esas itibarile esnaf, yukarıki iddiada ittifak etmekle beraber, bu mevzu etrafındaki noktai nazar, ikiye ayrılmaktadır:

1— Halk Sandığı diğer borç veren müesseselerden daha başka kolaylıkla ikrazatta bulunmalıdır.

2— Faiz nisbeti azaltılmalıdır.

Bir muharririmiz, bu hususta esnaf arasında hususî bir anket yapmıştır. İstanbul esnafının dediklerini şöylece

lâsa edebiliriz:

«Halk Sandığı esas gayesi itibarile, fakir halka ve esnafa yardım eden bir müessesedir. Esasen Sandığı muhtaç olanlar nisbeten az sermayeli olanlardır.

Vaziyet böyle iken Sandık, elli ve yüz lira gibi cüz'î bir para için iki kefil istemekte, bunlardan birin mülk sahibi, diğerinin de kiracı olmasını şart koşturmaktadır.

Halbuki biz, bu miktar parayı, bankalardan da aynı şeraitle temin edebiliyoruz.

Sandık, bize borç para verirken meselâ mensub olduğumuz cemiyetin tekeffülünü kabul etmeli, bizi kapı kapı dolaşarak kefil aramaktan kurtarmalıdır.

Esnaf, faiz meselesi için şunları söylüyorlar:

«— Halk Sandığı, faiz bakımından da biz fakir esnafı düşündürmektedir. Sandığın komisyunculuk ve diğer namı altında yapılan zam da dahil olmak üzere yüzde 12-13 nisbetinde bir faiz aldığı söylersek Halk Sandığının niçin fakir esnafı tatmin edemediği kolaylıkla anlaşılır.»

Bir Önce

Erkekçe Doğuşmek

Arnautluk hâdiselerinin seyri herkesin gözü önünde inkişaf ediyor. Fakat, etrafımıza bakıyoruz: Karaya ilk yabancının çıkışını arnavutların mukavemetle karşılamaları, yurdlarını müdafaaya koyulmaları her-kese âdeta bir süpriz gibi geldi. Çükü, Arnautluktan ne kadar daha büyük, modern ordusu olan devletlerin, bir kuzu gibi teslim oluşlarını, yakın zamanlarda gördük.

Erkekçe doğuşmek, kan akıtmak, yurd müdafaası, istiklâl için çarpışmak muhakkak ki zevkli bir şey. Bunun zevkini yalnız doğuşenler değil, uzaktan seyirci olanlar bile tadıyorlar. Çünkü, ne kadar uzun zaman vardı ki, pısrık hareketlerden iğrençlik duyuyorduk. Silâha sarılan milletlerin, yurd müdafaası için duydukları heyecanı, bu asaleti görmeğe çoktandır hasret gitmiştir.

Arnavutluk sahilllerinde patlayan ve Arnaut bileklerinin kavradığı filintaların, bu bakımdan harikulâde bir jest olduğunu ve bütün dünyaya bir dersi ibret verdiğini kim inkâr edebilir?

BURHAN CEVAD

Bir Batında
3 Çocuk

Fener Belediye tahsil şubesi memurlarından Muammerin refikasının bir batında üç çocuk dünyaya getirdiğini yazmıştık. Daha ana kucağında memlekete sıhhatli üç vatandaş olacağına şimdiden hiç şüphemiz olmayan yavruların bugün de resimlerini koyuyoruz. Çocukların isimleri: İlk doğan Önder, ikincisi Tuncer, üçüncüsü Enderdir.

İstanbul Adliyesine
Mübaşir Alınacak

İstanbul C. Müddeiummiliğinden: İst. adliyesinde açık bulunan mağış ve ücretli mübaşirliklere ortamekteb mezunları arasında bil-müşabaka münasibleri alınacaktır. İsteklilerin memurin kanununun «4» cü maddesinde yazılı belge-lerle imtihan günü olan 11 nisan 939 sağı günü saat on buçuktan bir gün evvele kadar bir dilekçe ile adliye encümenine müracaat-lâzımdır.

TARİHE GÖÇEN BÜYÜKLERİMİZ

Büyük Mimar Sinan
İçin Bugünkü İhtifalMerasim Saat 16 da Sinan'ın
Kabri Başında Yapılacak

Bugün koca Sinan'ın ölümü -nün 351 inci yıldönümü münasebetile büyük bir ihtifal yapılacaktır. İhtifal, gündüz Sinan'ın Süleymaniye'deki kabri başında, akşam da Eminönü Halkevi salonlarında olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

GÜNDÜZKİ MERASİM

Merasime, Sinan'ın Süleymaniye'deki kabri başında saat tam 16 da başlanacaktır. Program mucibince, 13,30 da, civar orta mekteplerden, liselerden, yüksek mühendis mektebinden, güzel san'atlar akademisinden, nafia fen mektebinden gelecek talebe ile halka, evkaf mimarlarından Mustafa tarafından Süleymaniye camii'nde izahat verilmiştir. Bundan sonra hep birlikte Sinan'ın kabri başına gidilecek, ihtifale tam saat 16 da İstiklâl marşile başlanacaktır. Bundan sonra yüksek mühendis mektebi son sınıf talebesinden Fakih Özlen, hazırlanan kürsüye gelerek büyük Türk mimarının eserlerindeki kudretten, taş ve hendesi şekillere nüfuzundaki dehasından bahsederek Sinan'ın eserlerinin yüksek kıymetini anlatacaktır.

Fakihden sonra edebiyat fakültesi tarih şubesinden Ekrem, Sinan'ın hayatından özbeöz Türk oluşundan Selimiye camii'nin Türk

dehasının Avrupaya bir penceresi olduğundan bahseden bir nutuk söyleyecektir.

Müteakiben, Belediye imar şubesi mühendisi Salim Derin'in söyleyeceği nutuktan sonra merasime yine istiklâl marşile son verilecektir.

Sinan'ın Süleymaniye'deki makberesine, Üniversite, Güzel San'atlar Akademisi, Halkevi, Nafia fen mektebi, mühendis birliği, yüksek mühendis mektebi ve saire namına çelenkler konulacaktır.

GECEKİ MERASİM

Bu akşam, Eminönü Halkevinde de ihtifal yapılacaktır. İhtifal, 20,30 da Mimar Kemal Altan'ın (mimar Sinan ve eserleri) mevzuu etrafında verilecek konferansla başlayacak, geç vakte kadar devam edecektir. Buradaki merasime herkes iştirak edebilecektir.

AKADEMİNİN BİR İTİRAZI

Evvelce de haber verdiğimiz vechile, güzel san'atlar akademisi, Sinan ihtifallerinin her sene tekrarlanmasına itiraz etmiştir. Akademi, mimar sinan ihtifallerinin on senede bir tekrarlanmasını istemektedir. Önümüzdeki senelerde, akademinin bu temennisi nazarı dikkate alınarak Sinan ihtifallerinin her on senede bir yapılması düşünülmektedir.

Şehir
Tiyatrosu
Turnesi

İstanbul şehir tiyatrosu bu seneki turnesinde Hataya uğradıktan sonra, müsâid şerait bulursa Kıbrıs ve Rodosa da gidecektir.

Evvelce buralarda verilen temsiller hasılatının seyahat masraflarını bile karşılamadığı malûm olduğundan buralardaki temsil-lerde kazanç gayesi gözetilmiyecektir.

Almanyaya
Üzüm
İhracatımız

Son günlerde Almanyaya yapılan üzüm ihracatımız hemen hemen tamamen durmuştur.

Buna sebep, Almanya fiat kontrol idaresinin üzüm fiatlarını yükseltmemesi yüzünden ihracatçıların Almanyaya üzüm göndermemek mecburiyetinde kalmalarıdır.

Diğer taraftan Almanyanın, Yu-

Üniversite
Askerlik
Kampları

Üniversine askerlik kampları bu sene de, geçen seneler olduğu gibi, temmuzda başlayacaktır. Erkek talebenin kamplara iştiraki mecburidir. Bedenden mazereti olanlar, yalnız nazari derslerden imtihana tâbi tutulacaklardır. Has-talık, ancak askeri sıhhat heyetleri tarafından verilen raporla tesbit edilecektir.

Kız talebenin, askerlik kamplarına iştiraki, bu sene de mevzuu bahs değildir. Üniversiteli kız talebe, şimdiki halde haftada bir saat askerlik dersi görmektedir. Üniversitelerin askerlik kamplarının geçen sene olduğu gibi, Harbiyede yedek subay okulunda geçirilmesi kuvvetle muhtemeldir. Üniversiteli talebenin kamp müddeti yirmişer günden üç devreye ayrılmıştır.

nan üzümleri için evvelce vermiş olduğu 7,5 milyon marklık kon-tenjan miktarına son zamanda 1 milyon Rayışmark daha ilâve ettiği şehrimizdeki alâkadarlara gelen malûmattan anlaşılmıştır.

Talebenin
Müşamere
MevsimiBazı Talebe Velileri
Çocukların Tatil
Mevsiminde Serbest
Bırakılmasını İstiyor

Mekteplerde müşamere mevsimi başlamak üzeredir. Malûm olduğu üzere mekteb idareleri, bu müşamerelerle talebenin bir senelik tahsil ve terbiye müktebatını ve velilere, ebeveyn göstermek fırsatını bulurlar. Müsamereeler, uzun çalışmalarından sonra verildiği cihetle ekseriya muvaffak bir intiba bırakmak imkânı elde edilmektedir. Şu kadar var ki, bazı talebe velileri bu halden memnun kalmamakta, zaten 9 aylık tahsil devresinin iki ayının mecburi tatillerle heba olduğunu iddia etmektedirler. Bu iki aya, bir talebenin muhtemel hastalık günleri inzıam ederse hasıl olacak neticenin düşündürücü mahiyetini gözönünde tutan delili, müşamereye hazırlık müddeti karşısında büsbütün endişelenmektedirler.

Keyfiyetten Vekâlet haberdar edilmiştir. Bu seneden itibaren bu müşamereler usulüne son verilmesi, temsil ve temaya heveskâr talebenin Halkevlerinin gösterit kollarına bağlanması düşünülmektedir.

Çürük Evler
Yıkılıyor

Belediye, şehrimizin bilhassa Edirnekapi, Fatih, Üsküdar ve emsali gibi aşab evlerin çok bulunduğu yerlerdeki bütün binaların kaza mühendisleri ve fen heyetince sıkı bir tetkikten geçirilmesini şubelere tebliğ etmiştir.

Bunun üzerine muhtelif semtlerde mühendisler tarafından semt semt kontrolları yapılmaktadır. Bu tetkiklerde çökme tehlikesinden şüphe edilen evler derhal yıkılacak, sahipleri 10 gün içinde yıkmazlarsa belediye tarafından yıkılacaktır.

Daha ilk tedkiklerde Edirnekapıda 3, Üsküdar'da 2 evin yıkılması sahiplerine tebliğ olunmuş ve bu evler boşaltılmıştır.

İstinyede
İşsiz Kalanlar

Denizbankın İstinye havuzlarında işsizlik dolayısıyla kadro harici edilen amelelerin sayısı 400 ü geçmiştir.

İdare, kadrosu asgeri bir hadde indirmek için işçilerden bir kısmını daha çıkarmağa karar vermiş ve kendilerine tebliğat yapmıştır. Buradan açıkta kalan ameleler; Haliç ve Gölcükteki tezgâhlarda iş bularak oraya gitmektedirler.

HALK
FİLOZOFUMimar Sinan'ın
Yıldönümü

Bugün, büyük Türk Mimar Sinan'ın 351 inci yıldönümü kutlanıyor. Birkaç yıl evvel, merhum tarihçi Ahmed Re-fik'in Sinan hakkında yazdığı bir broşürü okumuştum. Sinan'ın hayatı ve eserlerinden bahseden bu küçük cildde itiraf edeyim ki, aradığım şeylerden pek azını bulmuştum. Sinan toplu bir âlemidir. Süleymaniye camii, Edirne'deki Sultan Selim camii, büyük san'atkarın şaheserleridir.

Fakat, Sinan, deyinca, aklınıza ne geliyorsa, kafanızın içinde bir seri halinde, sıralanan binbir sualin aradığınız cevapları nelerse, bütün bunları toplu bir halde, bir arada cemetmiş bir eser yoktur.

Sinan'ın yıldönümü münasebetile bu satırları yazıyorum. Başka sahada yetmişmiş, herhangi bir diğer san'atkar hakkında da istediğiniz şeyleri derli toplu bir cilt halinde bulamazsınız.

Bizde negredilen ekseri tetkik eserleri, hep birer «kalem tecrübesi», «küçük bir fikir vermek için negredilmiş bir broşür», «bir yıldönümü münasebetile alelacele hazırlanmış ince bir kitab», yahud da, orijinal olmak iddiasıyla ortaya atılmış, kifayetsiz salâhiyetli bir kafadan çıkmış, hatalarla dolu bir garib «tetkik eseri» dir.

Büyük otoritelerin veya salâhiyyetler heyetlerin uzun araştırmalardan sonra meydana getirdikleri güvenilir ihtisas eserleri bizde yok denecek kadar azdır.

Büyük san'atkarlarımızı sevdirmek için, onları, yeni nesillere tanıtmak lâzımdır. Tanımadığımızı varlıkları sevmekte, inanamakta çok defa gayrisamimi oluruz.

REŞAD FEYZİ

Yeni
İki Buçuk
Liralıklar

Yeni kâğıd paralarının serisi pek yakında tamam olacaktır. Halen; bu seriden piyasaya çıkarılmıyan 2,5, 500 ve 1.000 liralıklar kalmıştır.

2,5 liralıkların tab'ı Londra'da ikmal edilerek Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilmiş, olduğundan önümüzdeki günlerde evvelâ bunlar piyasaya çıkarılacaktır.

Cumhuriyet Merkez Bankası nümune 2,5 liralıklardan bankalara göndermiştir. «500» ve «1000» liralık paralarının tab'ı da yakında bitirilecektir.

Bu suretle yeni kâğıd paralarının serisi tamam olacaktır.

Birimizin Derdi
Hepimizin Derdi
Otobüs Rezaleti

Hüviyetli bızce malûm bir okuyucumuzdan aldığımız mektubda deniliyor ki:

«— Geçen akşam, Şişliye gitmek üzere Beyazıdda otobüse bindim. Acele işim vardı. Tramvaya nasaran daha çabuk gider diye 12,5 kuruş feda ettim. Saat 11,10 geygöydü. Eminönüne kadar ağır ezgi istikî makam geldik. Burada bizim otobüs stop etti. Şoför muavini ind, makinede sudan tasmirler yapmağa başladı. Yolcular arasında sabırsızlananlar vardı. Ben bu tamir işinin ciddiye alınmıyışını, Meç r dalavere imiş, şoför 11,45 de köprüye gelen Kadıköy vapurunu bekliyor -mus. Hakları var. Araba Şişliye kadar boş gidecek değil ya! Bu bekleme, diğer hatlarda işleyen otobüslerde de kendini gösterdi. Acele gitmek için otobüse binen yolcular sabırsızlana dursunlar, arabalar köprü'nün Kadıköy iskelesinde sıralanverdiler.

İşin garibi, vapurdan umulan «Zmürdühan» lar da çıkmadı, şoförler elleri böğürlerinde kaldı. biz de asabiyetle renkten renge girdik.

ZORBALAR
SALTANATI

No. 125

Yazan: M. Sami KARAYEL

Hafid Efendi, kâhyasının bu sözleri üzerine derhal aklı başına gelerek kendini topladı ve sordu:

— Demek, Paşa dışarı çıkmazsa Babîlî muhasara ve hücum edilecek kellesi kesilecek.

— Evet efendimiz.

— Pekî, Kamertâb'a vereceği -miz emir ve direktif ne olacak öyle ise?

— Paşayı dışarı çıkartmak...

— Pekâlâ dedi.

Tam bu sırada; Hafid Efendinin ağalarından biri telâşlı, telâşlı içeri girdi. Nefes, nefese:

— Efendimiz; dokuzuncu ortaya memur adamlarımızın teşvi-kile yeniçeri ağası Mustafa ağayı odabaşları parça parça etti-ler... dedi.

Hafid Efendi ve Kâhya bu habere memnun olmuştu. Ağaya daha bazı talimat vererek yolladı.

Kâhya ile, tekrar mükâlemesine başladı:

— Cânân'a ne suretle direktif

yi oyalıyacak, İstanbul yakasına geçmemesine çalışacak. Hiç şüpheli yok ki; Hasan Cân'a da aynı direktifi vereceğiz.

— Pekâlâ, haydi çabuk bu işleri başsar bakalım...

★

Hafid Efendi her işi yoluna koymuştu. Elaltından da Sultan Mahmud'a tertibat hakkında malûmat yollamıştı.

Sultan Mahmud, Kadı Paşaya. Ramiz Paşaya Alemdar'ı kurtarmak için geçmelerini irade etmi-yecekti. Eğer, Alemdar dışarı çıkmaz da muhasara altına alınırsa yalnız başına bırakılacaktı. Ne Kadı Paşaya ve ne de Ramiz paşaya haber verilmeyecekti. Deniz yolları yeniçeriler tarafından keşildikten sonra; bu paşaların Alemdar vak'asını haber almaları o kadar kolay olamazdı. Alsalar bile vakit geçirdi.

Zaten; Alemdar sekbanları işi azıtmışlardı. Efendileri hareme girdikten sonra: Onlar da efendi-nin gibi düşüncelerle meşgul ol-

niçerilerin bu işi yarım saat için-de halletmeleri muhakkaktı.

Sultan Mahmud, yeniçeri ağası Mustafa ağanın katliolunduğuna biraz kederlenmişti. Sadık bir kul idi.

Dokuzuncu orta kışlasında isyanı idare eden odabaşları Babîliye tamam beş defa nöbetçi yollayıp bağırttıkları halde Alemdar çıkmadı. Babîliyi muhafaza altında bulunduran Alemdar sekbanlarının İstanbul içinde vaki kıyamdan daha haberleri yoktu. Toplantılar, Etmevdanı, Fatih, Şehzadebaşı, Beyazid gibi yerlerde oluyordu.

Nihayet; yangın tertibi netice veremeyince; Alemdar Babîli-de bastırıp katletmeğe karar verdiler.

Zaten; Alemdar sekbanları işi azıtmışlardı. Efendileri hareme girdikten sonra: Onlar da efendi-nin gibi düşüncelerle meşgul ol-

biâlîde kala kala muhafız olarak on beş sekban ya vardı, ya yoktu.

Binaenaleyh; Babîlîde böyle bir hücumu azime mukavemet edecek kuvvet yoktu. Yeniçeriler bu hale vâkıf idiler.

Yeniçeriler; beyinlerinde mahrem olarak ve birbirlerini tanımak için derhal bir parola kurdular.

— Sabahtır!

Sabahtır parolasını kullanarak gece saat ezanı yedide kışlalarından çıktılar. Ağakapısına bir miktar asker ve kol kethüdasını bırakarak sessizce muharebede düşman siperlerine baskın yapar gibi Babîliye doğru yürümeye başladılar.

Sokaklarda gece olduğu için kimsecikler yoktu. Köpekler hav-

lasyordu. Babîliye gelen yeniçeriler evvelâ, harbeciler kulluğu tarafın-

zerindeki kethüdayı sadriâlî odasının altına yığarak ateşlediler.

Ateş yükselince; tüfek atmağa başladılar. Bundan maksadları, etrafta bulunan muhafız sekbanları dışarı uğratmaktır.

Nitekim; ateşi gören, silâh sesini işiden sekbanlar dışarı uğradıkları zaman kellelerini yeniçeri kılıçlarına teslim ettiler.

Babîlî nöbet muhafızlarını da birer, birer kılıçtan geçirdiler... Orada, burada geceliyen sekbanlar Babîlîde ateş olduğunu görürnce bulundukları yerlerden çıkarak yerlerine gelmeğe başladılar.

Fakat; her gelen Alemdar zorbası, yeniçeri kılıcı ile karşılaşıp kıldırırma uzandı.

Alemdar Mustafa ortalıkta ve etrafında bu derece gürültü oldu-ğunda hiçbir şeyden haberdar

Türlü İhtimaller Baş Gösteriyor

Koridor Meselesi Tazelenecek

Versay Muahedesi'nden Kalan Son Pürüzlerden Biri...

Almanların Tahammülü kalmamış

Bundan sonra Almanyanın ne yapacağı meselesi Avrupa matbuatını meşgul edip durmaktadır.

Yeni gelen Avrupa gazetelerinde tetkik mahsulü olarak yazılan bazı yazılardan Avrupalıların istikbaline ve Avrupada Almanların oynayacağı yeni rollere dair yürütülen tahminleri gözden geçirmek, günün meselelerini aydınlatmağa yarayacaktır. İngiltere, Lehistan yardım için teminat verdi. Bundan sonra Lehistan ile Almanyanın arası artık büsbütün açılmış oluyor. Hitler bundan sonra hangi yolda gidecek? Karpatlı ırlı Rusyası denilen yer artık Çeko-Slovakyanın malûm âkibetinden sonra Lehlerle Macarlar arasında taksim edilerek Lehistanla Macaristan müşterek bir hudud tesis etmiş oldular. Bunun ileride Almanyaya karşı bir duvar olacağını söyleyenler dediği çıkmadı. Çünkü Artık Slovakya Almanyanın elindedir. Bu böyle o-



Miralay Bek neşesi bir anında karşındakilerle görüşürken

lunca Lehistanla Macaristanın müşterek hududu Almanyaya karşı bir duvar olmaktan çıkmıştır. Bundan sonra Almanyanın hedefi

Slovak toprağının şimal veya cenubuna doğru ilerlemek olacaktır. Bu takdirde Lehistanla Almanyanın arasında halledilecek meseleler yeniden tazelenecektir. Versay muahedesi'nden kalmış olan son bir iz vardır. Bu da ortadan kalkınca Almanya artık 919 muahedesi'ni tamamlamış ortadan kaldırmış olacaktır. Yirmi sene zarfında ne büyük değişiklik.

Şarkı Prusyanın Almanyaya ile arasında Lehistan verilmiş olan bir yol, koridor, dehliz bugünkü Almanyanın gittiği tahammülü edemediği bir diken gibi durmaktadır. Memel de Artık Almanyanın olduktan sonra Litvanyanın deniz yolu kalmamıştır. Koridorun geçecek bir Alman ordusu Litvanyanın merkezine kadar girebilecektir. O zaman Lehistan da etrafının çepeçevre kuşatılmış olduğunu görecektir.

Lehistan'da 1,000,000 Alman vardır. Bunların üçte biri Yukarı Silezyadadır. Hududun yakınında Bu böyle olunca orada yeniden bir Südet meselesi çıkarmak Almanlar için zor değildir. Geçen sene Çekoslovakya'daki Almanlar nasıl tahrik edilmiş ise bu sene de Lehistan'daki bir milyon Almanı öylece tahrik edilebilecektir.

Diğer taraftan Galiciya ile Volhinyada bir kaç milyon Ukraynalı vardır. Mazi gözönüne getirilirse umumi harbin son senesine kadar Poznanı ile Silezyanın Prusya tabii oldukları hatırlanır. Galiciya da Avusturya imparatorluğunun yeri idi. Eski Avusturya imparatorluğunun parçalarını toplayarak kendine maletmek isteyen bugünkü Almanya için bunlar

Meraklı Şeyler

LONDRA KULESİNİN KAPILARI

Londranın meşhur kulesinin kapıları, eski bir anıya riayetle, her akşam sıkı sıkı kapanır. Bu kapılar kapanırken yapılan merasimi biler pek azdır.

Londra kulesinin etrafı yüksek bir suria çevrilmiştir. Kule Giyom l6 Konkeran tarafından yapılmış ve (beyaz kule) ismi verilmiştir.

Kule evvelâ adliye dairesi, sonra hapishane oldu. Halihazırda bahriye müzesidir. İngiltere hanedanının taçları, kıymetli mücevherleri bu kulede muhafazalıdır.

Akşam saat altı oldu mu, başgardıyan kırmızı çuha üzerine siyah işlemeli bir elbise giyer, başına tüylü bir şapka koyar, eline kocaman bir fener alır.

Bir müdürün kumandasında bulunan dört neferle kapıya doğru yürür. Bütün nöbetçiler kendisini selamlar. Siviller de dururlar, şapkalarını çıkarırlar.

Kulenin önüne gelince nöbetçi sorar:

—Dur! Kimdir o?

—Anahtarlar!

—Kimin anahtarları?

—Kral jorjun anahtarları...

—Geçiniz öyle ise...

Küçük grup yoluna devam eder. Kuleye girer. Mücevherlerin bulunduğu odanın önüne gelince şapkalarını çıkarır, ve yüksek bir sesle şu sözleri söyler:

—Allah Kral jorju himaye ve muhafaza eylesin!

Hazır bulunan bütün gardiyanlar kılıçlarını çekerek, selamlarlar, başgardıyan kulenin kapısını kilitler; küçük grup, anahtarları kule muhafızına teslim etmek için geri döner. Merasim de biter.

DELİLERİN ZEKASI

İngilterenin en meşhur akıl ve sinir hastahaneleri mütehasssılarından Evan Hugfor, delillerden bahsoluturken bunların bazan pek büyük bir ılayet ve zekâ gösterdiklerini söylemiş ve bu sözünü isbat için iki vak'a anlatmış.

Doktorun fikrine göre, deliller kendilerini arslan sanırlar ve arslan gibi kükrerler.

Aklı hastanesi müdürü, delilerin birinin bu âdetini terketmek için bir tüfek almış. Namlısını üzerine çevirmiş, ateş edecek gibi bir vaziyet almış.

Delî kükreriye birdenbire uluhoş vermiş, havlamaya başlamış, ve tüpki bir köpek gibi yavaş yavaş müdürün yanına gelerek başını delilerine sürmüş, ayaklarını yalamış.

Bir başka delî, hastahane bahçesinin yanına gitmiş, kendisine yadum ediyormuş.

Bir gün müdür, delinin küçük bir el arabasını tersine çevirerek dolanmış görünce hayretle bakmaya başlamış. Delî:

—Hayret etmeyiniz, demiş. İçerisini doldurmak mecburiyetinde kalmamak için tersine çevirdim...

NAPOLYON İYİ BİR

NİŞANCI DEĞİLDİ

Napolyon Bonapart, nadiren ava çıkardı ve her ava çıkışında mutlaka bir kaza yapardı.

Bir gün, usaklarından birini kacasından, bir başka gün de Mareşal Masena'yı gözünün üstünden yalamıştı.

gözönünden uzak tutulmamak tadır.

Cenubi Lehistan ise «Büyük Ukrayna»nın yolu değildir, Ukrayna demek de Almanyanın iktisadi müşkülâtın kurtulmak için aradığı tabii servet membarlarının bulunduğu geniş yerlerdir.

HİKÂYE
BAHAR...

Yazan: M. K.



Nisanın ilk günlerinden biriydi. İlk bir hava, filiz yeşilli gözlü ağaçlar ve... hâ-kileşen toprak rengi onu gezmiye kırlarda dolaymaya heveslendiriyordu. Düşündü, nereye gitse eğlenmeyecekti. İçinde ne sevgi, ne eğlenmek hevesi ve ne de ağlamak istiyordu.

Fakat unutarak istediği birçok şeylerin toplandığı bir tek hatıra vardı. Eğlenmek, can sıkıntısı onun için mesele değildi. Ancak bahar onu gezmek, eğlenmek ve neşelenmek hevesine sevk ediyordu.

Hele ağaçlar tomurcuklarını yeşile yaklaştırmaya çalışan renkleri ne kadar güzeldi. Hem bu güzellikler bir de hususî manalar taşıyorlardı.

Orhan, günü kirda geçirmeye karar verdi. Ağır ağır Mecidiye köyünün yolunu tuttu.

Şişliyi geçerken yüzü ilk bir rüzgârla yıkandı, ciğerleri kokulu bahar havasıyla doldu.

Mecidiye köyüne gelince kır kahvelerinden birine girdi. Bahçe henüz hazırlanmamış; sandalyalar, masalar depodan çıkıp yerlerini almamışlardı. Orhan sandalya, masa aramadı. Yeni yeşerme başlıyan toprağa oturdu.

Üsküdar önlerine, Şişli göçerle ada sahillerine kadar uzanan küçük, köpüklü dalgalar neler söylemiyordu ki?

Düşündü, deniz güzeldi, güneş kırlara yakın, rüzgâr ılıktı. Uzun zaman burada oturmak, bu güzellikleri kana kana içmek istiyordu. Fakat, isteği iradesine hâkim değildi ki...

Yeşile yakın renk, küçük köpükler ve sıcak güneş onu o âlemde alıp ta uzaklara üç dört yıl evvela götürdüler.

Niçindi? Hangi kuvvetler onu gerilere çekmişti.

Uzakları düşündü, «aşk!» diye inandığı hislerin tekrar kendisini çember içine almasından korkuyordu. Sevmek ömrünü tüketmişti. Şimdi; sevgiden korkuyor, evginin tatlı bir ızdırab veren buharanını yaşamak istemiyordu.

Fakat yıllar evvel yine o genç yeşillik, hâki renkli toprak ve küçük köpüklü dalgalar onu sevginin esiri etmişti. Kadın bu güzellikler içinde ilâhi gibi kudsilemişti. Bunlar, daha doğrusu geçen yılları tekr teker, günleri saatlere ayırarak gözlerinin önünde sıraladı. Ve...

Bir yaz günü idi. Deniz, kırmızı, her şey, herşey güzeldi.

O güzellikler içinde Orhan, Melihâsını onun kabul ettiği isimle papatyasını buldu. Onu koparmak oksamak cesaretini gösteremedi ve yalnız hayalini kalbine naksetti. Onlar uzun yıllar Kerem ile Aslı gibi yaşadılar, aşk Orhanı hayatın her çeşit çemberinden bir kaç defa geçmiye mecbur etti. Bir gün... Çok büyük bir gün, yıllardan sonra onların kavranılan dudakları birbirini buldu. Fakat, ne tuhaf değil mi ki bu kavuşma ebedi bir ayrılığın kapısı oldu.

Düşünmek Orhanı harap ediyordu. Kalktı, yine aynı yolları ve aynı ahestelele geri döndü. Kendisini, daha açığa muhayyalesini kaybetmek istiyordu.

Rakı şişelerini süslediği camcânın önünde biraz durdu, tahta kapıyı hafif bir tekme ile açtı. Sığra dumanının bulutlandırdığı dükkâna girdi. Burası bir meyhaneye idi.

İlk defa içmiyecekti. Fakat kararı ölesiyeye içmek, hüviyetini tamamen kaybedercesine sarhoş olma. Hatta bir ara rakının ken-

disini büsbütün zehirlenmesi bile temenni ederek içti. İradesini kaybetmiş, yalnız bir tek şeye odaklanmıştı. Aşk! Hem de ne aşk! Adeta bir komedi...

O günün gecesi çoktan geçmişti. Onu o yolun üstünde ölü buldular. Bilmem ne den. Seviyordu. Sevillebilir ve meud olabildi sanırım.

Neticenin buna varacağını tahmin etmemişlerdi. Ben de öyle...

Yalnız bir tek şey biliyorum. Seviyor ve sevilirdi. Öldü. Fakat ruhları her zaman meş'ud. Bu çok iyi biliyorum.

Dedikodular
Aile Yuvalarını
Bozuyor

Londrada bir tayyare çavuşu mahkemeye müracaat ederek karısından ayrılmak için talâk davası açmıştır. Çavuş diyor ki:

—Yakında muharebe olacaktır diye karı koca çok sinirleniyor. Bu yüzden de aramızda geçimsizlik başladı. Artık birbirimize tahammül edemiyoruz.

Tahkikattan sonra çavuşun haklı olduğu anlaşılmış, mahkeme talâk kararı vermiştir.

Hâkim çavuşa demiştir ki: —Artık başka kadınla evlenmeyiniz. Yine bu yüzden geçimsizlik başlarsa, bu sefer davanızı dinlemeyiz.

RADYO
Ankara Radyosu

BÜĞÜN
17,35 Müzik (Pazar çayı - Pl.)
18,15 Konuşma (Çocuk saati).
18,45 Müzik (Sen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateş Böcekleri).
19,15 Türk müziği (Fasıl heyet).
Çalanlar: Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Basri Üfler, Hamdi Tokay.

Okuyan: Celâl Tokses,
20 Ajans ve meteoroloji haberleri.
20,15 Türk müziği.
Çalanlar: Vecihi Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan.

Okuyanlar: Mustafa Çağlar, Safiye Tokay.
1—Muhayyer peşrevi.
2—Hacı Arif Beyin - Muhayyer şarkı - Humarı yok.

3—Hacı Arif Beyin - Muhayyer şarkı - İltimas etmeğe.
4—Muhayyer şarkı - Efem şimdiler sözüne.
5—Ruşen Kam - Kemeçe takımı.
6—Türkü - Bahçe duvarını aşdım.
7—Muhayyer saz semaisi.

8—Nasibin - Mehmet - Hicazkâr şarkı - Görmesem eğer.
9—Laylâci Övrik - Hicazkâr şarkı - Mevlânâ bu gece.
10—Halk türküsü - Karşıda kara yonca.

21 Memleket saat ayarı.
21 Neşli plâklar - E.
21,10 Müzik (Riyaseti Cumhur bân-dosu - Şef: İhsan Küncer).
22 Anadolu ajansı (Spor servisi).
22,10 Müzik (Cazband - Pl.).
22,45 - 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

YARIN
12,35 Türk müziği - Pl.
13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13,15 - 14 Müzik (Eğlenceli plâklar).

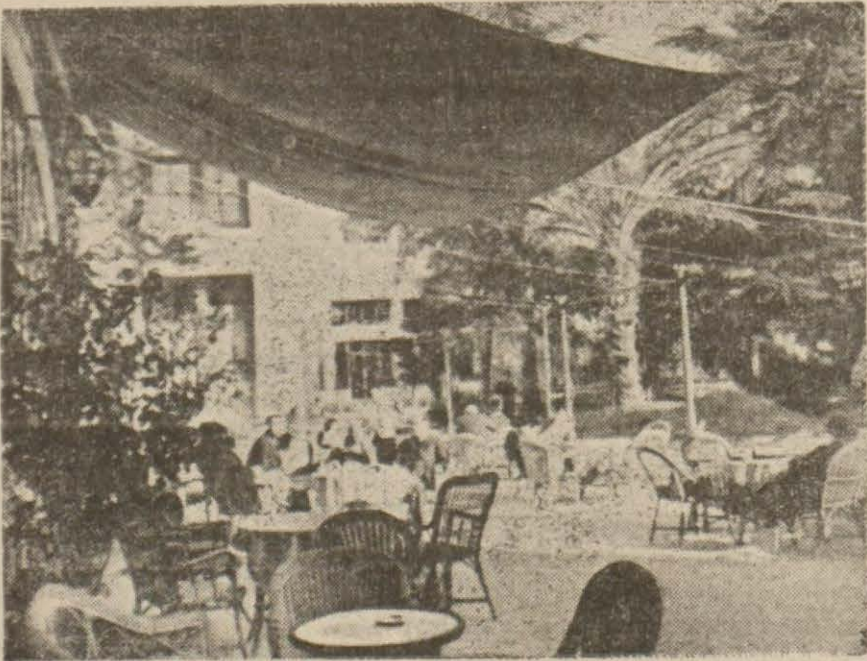
1357 Hicri Sefer 19	1355 Rumi Mart 27
1939, Ay 4, Gün 99, Kasım 153 9 Nisan PAZAR	

Vakitler	Vasati sa. da.	Ezani sa. d.
Güneş	5 31	10 49
Öğle	12 16	5 35
İkinci	15 56	9 15
Akşam	18 42	12 40
Yatsı	20 16	1 35
İmsak	3 46	9 04

Hitlerin Kitabı
Milyonlar Getiriyor

Mücadelem isimindeki kitabının Hitler'e ne kadar kâr temin ettiğini tasavvur eder mi?

Malûmdur ki «Mücadelem» kitabı Almanyada her yeni evlenen çift düğün hediyesi olarak verilmektedir. Mekteplerde mükâfat alan talebeye de «Mücadelem» kitabı verilmektedir. Bütün kitabaneler bu kitaba doludur. «Mücadelem» kitabı ayrıca yeryüzündeki bütün milletlerin dillerine çevrilmiştir. Almanyada «Mücadelem» kitabı sekiz buçuk marka satılmaktadır. Hitler bu kitabın yüzünden 1936 da 18 milyon, 1937 de 24 milyon, 1938 de 30 milyon frank kazanmıştır. Fakat Hitler bu telif haklarını almamakta ve bu paraları parti kasasına göndermektedir.



Hitler'in Münih'de nasyonal sosyalist partisini kurmak için ilk arkadaşlarıyla toplandığı gazino

—Karıcığım, ben gençliğimin son birikintilerini birden harcıyiveren birisi oldum. Yaşlı olduğumu, yıpranmış olduğumu, hasta olabileceğimi hiç düşünmedim. Bir atımlık barut gibi birden alev aldım, birden söndüm.

Şimdi ki sızlanışlarım, atışlarım, seni rahat bırakmamaklığım vücudumdaki gençlik güçlerinin değil, sinirlerimdeki bozgunun geliyor. Bu bozgun durdurulamazsa beni en kısa bir zaman içinde ölüme kadar götürülebilir. Bunu çok iyi biliyorum. Kendim de doktor olduğum için başka hekimlerin demesini beklemeden bunu bilmeli, ona göre kendimi kullanmalı idim. Fakat, yapamadım.

Güney birden Fazıl'ın sözünü kesti:

—Hâlâ da yapamıyorsun?

—Evet yapamıyorum. Bu sabahki halim de buru anlatıyor. Fakat, ne yapayım, elimde değil. Hastalığım.

—Amma, işte, hastalığı yenmelisin...

Doktor boynunu büke büke tesellisi bir söyleşiye:

—Evet yenmeliyim. Belki iyileşirim, gücüm,

YOSMA

No. 125

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Dedi, içli, titrek, agulu bir sesle sözlerini sürdürdü:

—Karıcığım, sana doymak, seninle uzun zaman yaşamak, seni iyice içime sindirmek için çok yaşamalıyım. Bunu istiyorum. Talfat bu isteğimi çok görmemelidir.

Güney, çok sen, çok tatlı

—Ondan hiç korkma...

Dedi, ilâve etti:

—Benimle beraber de, benden sonra da yaşamakla...

Doktor karısının gözleri içine baktı, baktı:

—O ne demek? Geçen gün de en böyle söyledin. Senden sonra yaşamamanın manası ne oluyor?

Diye sordu. Güney yine güllüyordu. Hem de daha artık bir güllüğe, Fıkrı fıkrı, katıla katıla.

—Belki sen benden çok yaşarsın kocacığım.

zılısı yok. Bugün, bir saniye sonra bile ne olacağını, neler olabileceğini bilmeyiz. Bütün hesaplar birden altüst oluverir. Çok yaşamak isteyen bir adam için o anda ölmeğe sakat kalmak, hasta olmak mümkündür. Mademki bizi yapan biz değiliz; onun için de hiçbir şeye güvenmemeliyiz.

Her gün için her şeyi bekleyebiliriz. İster gelecek iyilik, ister kötülük olsun!

Doktor:

—Söylediğin doğru.

Diyecek devam etti:

—Çok iyi buldun: Tabiat kanunları belli olmaz. Bizi yapan biz değiliz. Bugün bu saniyede öleceği beklenen bir hasta birden hayat bulur, yaşıyor, hem de çok yaşar. Ölümlü hiç umulmayan, çevik, kuvvetli, gür, yüzünden can damlayan birisi de yine bugünün bu saniyesinde ölüverir. Tabiat,

yöneten, fakat, ne olduğunu bilmediğimiz şey, bütün söylencelere karşı hâlâ en basit bir düğümü bile çözümlenmiş bir sır kaynağıdır. Laboratuvar, fen, teknik, simi, fizik hiçbir şey bütün ilerliliğinin tersine bizi yaratanın en küçük bir gezini bile ortaya koymamışlardır. Söylenenlerin, bulunanların hepsi birer buluş ve söyleniş olmaktadır bir adım ileriye geçmiş şeyler değildir. En büyük bilgiler bu yolda ne vakit:

—Bulduk.

Demişlerse en derin bir bulamamazlığın içine düşmüşler ve o kayıp içinde yok olup gitmişlerdir. Onun için hâlâ hiçbir şeyi bilmiyoruz, bilemiyeceğiz. Şimdiye kadar bulunan herşey tabiatın yapma gücüne aid buluşlar değil, yapılmış şeyleri bulup ortaya çıkarma buluşlarıdır. Onun da niçin ve nasıl yapıldıkları yine o sır kaynağı içinde saklı.

Ve Fazıl bir saniye bile sürmüyün bir susmaktan sonra yine sözüne devam etti:

—Elimizde insan yapısı diye bir şey var ve ben hekimim. Hem de söylediklerine göre iyi bir hekimim. Fakat, insan ki yüz yıllardır bütün dünya hekimleri bu insan yapısı üzerinde daha bir sürü sevgilerin ne olduklarını anıyamamışlardır. Ruh

Günün Hâdiseleri İçinden

Arnavudluk Krallığının Tarihçesi Nedir?.

Arnavudlar Cesur İnsanlardır. Bu Krallığın Nüfusu 832 Bin Kişidir

Yazan: REŞAD FEYZİ



Arnavutluk Kralı Zogonun karısı aslen bir Macar kontesi olan Kraliçe

Epir kısmında biraz Uşak ile da-
hilde dağlık olarak bir miktar Sırb
ve Bulgar, Draç ve Avlonya'da da
biraz Rum vardır. Fakat, Arna-
vutluğun haricinde de, muhtelif
memleketlerde dağınık bir halde
birçok Arnavut yaşar. 87 bin ka-
dar Arnavut İtalya ve Sicilyada,
50 bin kadar Arnavut da Amerika
Birleşik devletlerinde yaşar. Bun-
lar, Epir'in fakir topraklarında
maışetlerini temin edemiyerek ha-
rice hicret edenlerdir.

(Devamı 6 ncı sahifede)

İngilterede Gizli İrlânda Teşkilâtı

Son Günlerde Patlıyan Bombalar İrlânda Elinden mi Çıktı?

İngilterenin bellibaşı yer-
lerinde bombalar patladı-
ğına dair telgraf haberle-
rinden günü güne her şey öğ-
reniliyor. Fakat İngiliz gazetele-
rinin nesriyatından anlaşılıyor ki

böyle birbiri ardınca bombalar
patlaması herşeyi göze alarak ça-
lışan gizli teşkilâtın işidir.

Gizli teşkilâta mensub İrlan-
dalıların ele geçenleri ağır ceza-
ların ele geçenleri ağır ceza-
(Devamı 6 ncı sahifede)



İrlandanın İngilteredeki gizli teşkilâtına mensub olanlardan

ŞAKA



PATRON GÖRECEK

Famdöşambır, saatin içerisinde
saklı bulunan dostuna:

— Rahat dur... Bıyıklarımı in-
dir. Patron görecektir, saat 7 yi 25
geçiyor zannedecek.



KEDİLER ARASINDA:

Pamuk— Bayan, triko etekliği
ile oynadığımı görünce kızacak.

Tekir— Ona ne şüphe.. Ne ya-
palım şimdi?

Pamuk— Ne yapacağız, kaç-
alım..



PARALAR:

— Paralarını nereye koyuyor-
sun?

— Olduğu zaman pantolonumun
sol cebine!

Bir Çek Generalini Tevkif Etiler

Gizli Gizli Almanlara Yaranmak İstemişti, Fakat Yaranamadı

Geçen martın 26 ncı cu-
martesini günü sabahı, Al-
man askerleriyle dolu büyük
bir kamyon Fascistiki Narodni
Tabor'un merkezi önünde durdu.
Müfreze kumandanı, Gestapa za-
bitlerinden biri kısa bir emir ver-
di, kapıları muhafaza altına al-
dı, sonra içeri girdi.

Uzun boylu, zayıf ve General
elbisesi giymiş birisi, küçük bir
grup arasında oturuyor, birşeyler
söylüyordu. Hayretle ayağa kalk-
tı.

Alman zabiti:

— General Gayda, beni takib e-
diniz, dedi. Ve yanındakilere hi-
taben ilâve etti:

— Siz de mösyöleri!

Az sonra merkez kumandan-
lığında, bir Alman Generali, Ber-
linden aldığı emri tebliğ etti:

— General Rodolf Gayda, on
gün evvel, yani Führer bu şehre
girdiği zaman, uzun seneler Al-
man davasına olan hizmetinize
mükâfatan rütbenizin muhafaza-
sına müsaade etmişti. Siz ve Çek
faşist partisi azaları büyük ve
mes'uliyetli mevkileri işgal etti-
niz. Fakat, buna lâyık olmadığ-
nızı anladık. Polis raporuna göre
siz ve arkadaşlarınız soyguncu-
luğa başlamışsınız. Umumi mü-
esseselerde, hususî evlerde bulu-
nan para ve mücevherleri gas-
betmişsiniz. Sizi tevkif ediyorum.
General Gayda, 1927 de Çek or-
dusu erkânıharbiye reisi idi. De-



General Gayda

keri bir diktatörlük idaresi kur-
mak için ecnebi devletlerle gizli
müzakereye girişmişti.

Benes, bu teşebbüsü aktım bı-
raktı. Divanı harb, Generali va-
tana ihanetinden dolayı ordudan
tardetti.

Birkaç sene sonra unutuldu.

Münih'ten sonra Almanya, Gay-
da'nın affını ve orduya alınmasını
istedi. Gayda yeniden faaliyete
başladı. Bir Alman - Çek itilâf
komitesi vücutte getirdi ve Al-
man motorlî kıtaatı Bohemya-
nın paytahtını işgale başladığı
gün birdenbire meydana çıktı,
radyo vasıtasile Çekleri, yeni hâ-
kimlere itaate davet etti.

Fakat on gün sonra yıldızı tek-

Tarihî ve İlmî Bahisler

Türk Mimarı Koca Sinan'ın ölümünün Yıldönümü

Dâhî San'atkâr, Edirnedeki Selimiye Camiini 79 Yaşında Başlayıp 85 Yaşında Bitirmişti

Bu Mabedin Yapılması İçin Tamam 27160 Kese Akçe Sarfedilmişti

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Bugün, büyük Türk mimarı
dâhî san'atkârın ölümü -
nün 351 inci yıldönümü -
dür. Koca Sinan 1490 yılında doğ-
muş ve 1588 de doksan sekiz ya-
şında ölmüştür.

Dünyada mimar Sinan kadar çok
eser bırakan san'atkâr pek azdır.
Sinan'ın yaptığı camiler, hamam-
lar, medreseler, kervansaraylar,
köprüler, çeşme ve türbeler say-
makla bitmez.

İstanbulda Süleymaniye, Rüs-
tempaşa, Piyale ve Kılıcalıpaşa,
Şehzadebaşı, Sokollu Mehmedpa-
şa ve Mihrimah Sultan camileri
Sinan'ın şaheserleri arasındadır.

Edirne'de ihtiyarlığında yaptı-
ğı Selimiye camii bu şaheserlerin
başında sayılabilen dünya ma-
bedlerinin en meşhurlarındandır.
1569 da başlanıp 1575 de bu yük-
sek muhteşem mabed, Mimar Si-
nan'ın üzerinde en çok işlediği
dikkat, zekâ ve emek sarfettiği
serlerinden biridir.

Sinan, 79 yaşında iken başlayıp
85 yaşında iken bitirdiği bu bü-



yük mabedi Türk'ün dehâsını ve
yaratıcılık kabiliyetini bütün dün-
yaya göstermek için özenerek
yapmış ve kendi dileğini yerine
getirmiştir.

Türk bayrağının Viyana önle-
rinde, Umman denizlerinde dal-
galanarak, Türk gücünü bütün
cihana gösterdiği ve haykırdığı o
günlerde Mimar Sinan da Edir-
nemizde bu kutsal yapıyı yapa-
rak o devirdeki Türk kültürünün
büyüklüğüne bir tanık bırakmış-
tır.

Selimiye camii, Kıbrıs adasının
doymuluğundan alınan paralarla
yapılmış ve bu uğurda yirmi ye-
di bin yüz altmış kese akçe sarfo-
lunmuştur.

Camiin içerisi 1575, harimi 2475
metre murabba'dır. Cami harim-
indeki mermer direkler Kıbrıs-
tan, Aydıncık ve Suriye harabe-
lerinden toplanıp getirilmiştir.
Bu muazzam taş parçalarını o za-
manki vesaitsizlik içinde oralar
dan Edirneye getirmek bile Tü-
(Devamı 6 ncı sahifede)

Caz Nasıl icad Edildi?

Amerikaya Hicret Eden Avrupalıların Yerlilerden Aldıkları İlham

Bin dokuz yüz dördte, Nev-
yorkta, gemicilerin, çap-
kurların ve âdi sokak karı-
larının devam ettiği bir meyha-
nenin kapısı açıldı, içeriye, üç
çalıcı girdi. Koltuklarının al-
tında birer musiki aleti vardı.

Bunlardan birisi piyanonun ö-
nüne oturdu. Kapağını açtı. Du-
daklarının arasındaki izmarid'i
yere attı ve arkadaşlarına çalma-
larını işaret etti.

Bunlar, o zamana kadar işiti-
lmeyen oynak bir hava çalıyorlar-
dı. Meyhanede bulunan gemici-
ler, eğlence kadınları birşey anla-
mamakla beraber alkışlıyorlardı.

Halbuki bu Çingene çalgıcılar,
yeni bir musiki sanatını yayı-
yorlardı.

İşte, birkaç sene içinde bütün
dünyaya yayılan, ragbet gören
(Caz) böyle başladı.

Geçen yüz yılın iptidasında para
kazanmak için Amerikaya hicret
eden Avrupalılar balta girmemiş
ormanlarda, Misisipi nehri kıyı-
larında, yakıcı bir güneşin altında
çalışıyorlardı. Her hafta yüzler-
cesi ölüyordu. Ertesi gün yerle-
rine başkaları geliyordu. Gerçi
kamçı altında çalışıyorlardı. Fa-
kat fütür getirmiyorlar, şikâyet
etmiyorlardı, kazmaların, kürek-
lerin çıkardığı seslere uyarak şarkı
söylüyorlardı. Yerli zenciler, ken-
di icadları olan musiki aletlerini
çalıyorlardı.



1903 de muhacirlerden Bravn
kardeşler, yerlilerin söyledikleri
garib şarkıların, Avrupalıların ho-
şuna gideceğini düşündüler. U-
zun müddet uğraştılar. notasını
aldılar, bir orkestra vücutte ge-
tirdiler. Bidayette buna bir isim
vermekte müşkülâta uğradılar.
Nihayet (fantezi - kangar) dediler
Bunu ingilizceye çevirince:
jaz - Band oldu.

Bravn biraderler, yeni yeni mu-
siki aletleri icad ettiler ve yap-
tılar.

Caz, cemiyetlerde, bilhassa ta-
lebe muhitinde çok ragbet gördü.
Cake-walk bütün dünyaya yayıldı.
1905 de Şikagoda bir barda çal-

Cazbandın tath
nağmelerine a-
yak uydurmaya
hazırlanan bir
artist

Az sonra Avrupa barlarında da

Arnavudluk İşgalinin Avrupada Yeni Bir İhtilât Yapmasından Korkuluyor

(1 inci sahifeden devam)

kayalar, aşılmaz geçitler ve ormanlar hâkimdir. Arnavutluk muntazam ve motörlü kıtaatı buraya çekildiği gibi eli silâh tutan bütün Arnavut kadın ve erkekleri de bu muntakada toplanmaktadır. İşkodra ve Kosva vilâyetlerindeki Arnavut erkeklerle genç ve silâh kullanan kadınlar da hep bu muntakaya imnekte ve geçtikleri yerlerdeki uçurum üzerlerindeki köprüleri atmakta, şoseleri tahrib etmektedirler. Bu itibarla İtalyanların bu muntakada içinde muntazam kıtaat ve çete Arnavutlarla

lâakal bir iki ay kadar uğraşacakları tahmin edilir.

Elbistan havadan indirilen alaylarla işgal edilmiş olmasına rağmen henüz Tiran'dan ilerleyen kuvvetler Elbistan'a girememişlerdir. Bunun sebebi de Tiran ile Elbistan arasında gayet menaatlı arazi üzerinde tek geçolmaması ve mühim köprülerin bulunmasıdır. Bu köprüler tamamlı berhava edilmis olduğundan İtalyan kıtaatı geçememekte ve kayalar arasında tahassün eden perakende ve toplu Arnavut çetel eritaraftından külliyetli ziyata uğratılmaktadır.

HUDUDLARDAKİ ARNAVUTLAR VE İHTİYATİ TEDBİRLER

Paris 9 (Hususî) — Arnavutlukla Yugoslavya ve Yunanistan hududlarında meskün bulunan ve miktarları bir milyonu tevacüz eden Arnavutlar arasında Arnavutlukta işgalî harekâtına karşı gayet şiddetli bir aksülâmel ve nefret vardır. Arnavutlukta bu havalıye bazı ilticalar vukua gelmektedir.

Yunan ve Yugoslav hududlarında bu ilticalardan mütevellid mahallî kargaşalıklara meydan vermemek için alınan tedbirler artırılmaktadır.

YUNAN KABİNESİ TOPLANDI VE TEDBİRLER ALDI

Paris 9 (Hususî) — Yunan kabinesi Başvekil Metaksasın reisliği altında dün gece geç vakte kadar devam eden bir toplantı akdetmiştir.

Bu toplantıda Arnavutlukun İtalya tarafından işgali münasefete ile hâdis olan vaziyet tetkik edilmiş ve bazı tedbirler derpiş edilmiştir.

Öğrenildiğine göre İtalyanın Yunanistanın Yanya hududlarına dayanması takdirinde hâdis olacak komşuluk vaziyetinin hududda meskün Arnavutlarca herhangi bir nahoş vaziyete sebebiyet vermemesi için Yunanistanın şimal hududlarında ihtiyatî tedbirler artırılmaktadır.

Bundan maada, Yunan filosunun yeni torpido kruvazörleri ve tahlebahirlerle takviyesi ve Yunan adalarının tahkimi tedbirleri başlamıştır.

Yunanistanda seri bir millî vahdet hareketi başladığı ve her türlü vaki politika mülâhazalarının birtaraf edildiği görülmektedir. Parisde bulunan muhaliflerden Plâstiras da arkadaşları da elçiliğe müracaat ederek bu hususta teminat vermişlerdir.

Muhaliflerden Venizelosun oğlu Kırkayo Venizelos, Şitman, Agirepulo bu maksadla Yunanistanın Paris sefaretine müracaat etmişlerdir. General Plâstiras da muhalefetten vaz gettiğini bildirmiştir.

KORFONUN İŞGALİ KORKUSU
Roma 9 — İtalyan kuvvetlerinin Arnavudluk sahilleri karşısında bulunan Korfo adasını da işgal etmesi ihtimali karşısında Yunanistanda heyecan uyandırdığı haber alınmıştır. Siyasî mehafilde bu hus-

İTALYA HÜKÜMETİ PARİSE VE İNGİLTEREYE DÜŞÜNCELERİNİ BİLDİRDİ

Paris 9 — Buradaki Yunan sefiri Hariciye Nazırı Bone ile görüşerek, Arnavutluk hâdiseleri karşısında Atinanın düşüncesini Fransız nazırına bildirmiştir. İngilteredeki sefir de İngiliz Hariciye Nazırı ile uzun bir mülakat yapmıştır.

Atina hükümeti Londra ve Paris ile sıkı temasını muhafaza etmektedir.

Paris 9 (Hususî) — Roma kaynakları Elbesanın sukutu üzerine Kral Zogo'nun Yunanistana iltica ettiğini kaydetmekle beraber henüz bu hususta kat'î ve mevşuk malûmat yoktur. Kraliçe Selânikde «Medeneri Grand» otelindedir.

Tiranda İtalyanlar muvakkat bir hükümet kurmuşlar ve bahriye, harbiye nazırlıkları ile hariciye nazırlığını kaldırmışlardır.

ARNAVUTLUĞUN MÜSTAKBEL ŞEKLİ NE OLACAK?

Londra 9 — Tiranada, İtalyanın her zaman emirlerine amade bulunacak yeni bir Arnavud kabinesinin teşekkül edeceği teyid edilmektedir. İtalyanın istediği adamlardan teşekkül edecek olan bu kabinede harbiye ve hariciye nezaretleri bulunmayacaktır. Arnavutlukun dış işlerine İtalya hariciye nezareti bakacaktır. Müdafaa işini de İtalya ordusu üzerine alacaktır.

Siyasî mehafilde söylendiğine göre, Arnavutluğa geniş bir muhalefiet verilecek, bütün mali ve iktisadi işler İtalyanın elinde bulunacaktır.

FRANSIZ MECLİS İZAHAT İSTİYOR

Paris 9 — Hariciye Nazırı Bone'nin Arnavutlukun işgali hakkında meclis hariciye encümeni ne izahat vereceği zannediliyor.

İTALYA İLE İTİLAFFESHEDİLİYOR

Roma 9 — İngilterenin buradaki sefiri hükümetin daveti üzerine vaziyet hakkında malûmat vermek için bugün Londraya gidecektir. Arnavutlukun işgali dolayısıyla İngilterenin İtalya ile olan deniz anlaşmasını feshedeceği zannedilmektedir.

BALKANLAR İÇİN BİR HARB TEHLİKESİ VAR MI?

Paris 9 — «Tan» gazetesi, Ar-

navutlukun işgalinden bahsederken, İtalya ile Almanyanın müştereken metodlu bir plânı adım adım yürütmekte olduklarını yazıyor. Gazeteye göre, geniş yayılma politikasına Balkanlar da dahildir. Arnavutlukun ötesinden Selânik ve Ege denizine doğru bir ilerleyiş hareketi sezilmektedir. Bu ilerleyişte Almanya ile İtalya daima elbirliğini muhafaza edeceklerdir.

İtalya, Almanyanın doğu Avrupasında belki de Romanyanın zararına olarak ilerlemesini tacil etmek arzusunadur.

Lö jur gazetesi de şunları yazıyor:

«Arnavutlukun işgali üzerine, komşularının kendilerini doğru dan doğruya tehdit altında hissetmemeleri imkânsızdır.»

Figaro diyor ki:

«Bundan sonra Arnavutlukta İtalyanların yeni bahri ve askeri üsleri meydana gelecek ve bu vaziyet yakın şarkta ki müvazene tesir edecektir. Siyaset bakımından bu cennub şarkı Avrupasının Londra teğebbüsüne bir darbedir. İngiltere meselede alâkadar ilk deniz devletidir. Bundan sonra İngiltereye söz değil, karar vermek düşüyor.»

Övr gazetesi diyor ki:

«Arnavutlukun işgali, Almanyanın orta Avrupa ve şarkta ki son darbesinin neticelerinden daha çok vahimdir.»

TÜRKİYE - İNGİLTERE - SOVYETLER

Ordı gazetesi de şöyle yazıyor: «Şimdi lâzım olan şey gerek İngiliz - Sovyet, Gerek İngiliz - Türk müzakerelerinin mümkün olduğu kadar çabuk neticelendirilmesidir. Romanya meselesinin daha evvel bir hal suretine bağlanması için bu iki görüşme tehir edilmemelidir.»

İNGİLTERENİN MÜDAFAA EDECEĞİ MENFAATLER

Londra 9 — «Taymis» şunları yazıyor: «İngilterenin Akdenizde müdafaa edilecek hayatî menfaatleri vardır ve bunları lüzumunda müdafaa etmek niyeti tamdır.

Deyli Telgraf diyor ki:

«Mihverin son darbesi bütün Akdeniz ve Balkan devletlerinin emniyetini tehdit ediyor. Arnavutluk meselesi yalnız Avrupada değil, başka yerlerde ve diğer müslüman milletler arasında da tesirini gösterecektir.»

«İKİDAM» DA:

«İkdam» da Nizameddin Nazif Arnavutluk macerası karşısında Balkanların vaziyetini tahlil ediyor ve diyor ki: «Bundan sonra sıra Balkanlarındır. İtalya yürüyor. Ko vadis? Birinci davada mukadder hasım Yugoslavyadır. İkinci ise Yunanistan. Balkanlarda sulhun şu dakikada her zamankinden ziyade Sofyanın akli selimine bağlı olduğu muhakkaktır.

«YENİ SABAH» DA:

Hüseyin Cahid Yalçın, Arnavutlukun işgalinden sonra Balkanları tehlikede görüyor. Bugün Arnavutluğa çıkan İtalyan kuvvetleri yarın Balkanlıları birer köle haline sokmak emelini takib edecek istilâ ordularının pişdar kuvvetlerinden başka bir şey değildir.

İntişar Saatlarımız Haricinde Cereyan Eden Hâdiseler

Dün birinci tabımızı neşrettikten, bugün gazetemizi makineye vereceğimiz dakikaya kadar Arnavudlukta cereyan eden hâdiseleri şusuretle hulâsa edebiliriz:

İtalyan kıtaatı dün saat 9.30 da Tiranaya girmişlerdir.

Türk - Rumen Müzakereleri

Dün şehrimize gelen Romanya Hariciye Nazırı ve Balkan antantı - konseyi reisi Cafenko ile Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu arasında dün üç saat süren mühim bir mülakat vuku bulmuştur. Bu mülakata Cacenko ile beraber buraya gelen Bükreş sefirimiz Hamdullah Suphi Saracoğlu ile birlikte Ankaradan şehrimize gelen Romanyanın Türkiye sefiri Stoyka da iştirak etmişlerdir.

BU SABAHKİ TEMAS

Dost ve müttefik devletin Hariciye vekilleri bugün de öğleye doğru tekrar birbirlerine mülâki olmuşlar ve uzun müddet görüşmüşlerdir. Bu görüşme saat on dört buçuk kadar sürmüştür.

Her iki Vekil bugün saat 15 de gazetecileri kabul ederek iki günlük müzakereleri hakkında icab eden izahatı vermektedir. Bu görüşmeler hakkında matbuata bir de tebliğ verilecektir.

FENERDE

Romen misafirlerimiz paskalya münasebetile bugün Fenerde giderek Patriki ziyaret etmişlerdir.

DOST NAZIR MEMLEKETİNE DÖNÜYOR

Ekselâns Cafenko bu akşam saat 19 da yine Dağya vapurile limanımızdan Köstenceye hareket edecektir.

Dost ve müttefik devlet Nazırı Galata rıhtımında Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, kalerni mahsus müdürü Abdullah Zeki, Vali Lütfi Kırdar, Emniyet Müdürü Sadri Akar, Romanya sefiri ve başkonsolosu ile diğer bazı zevat ve Romanya kolonisi tarafından uğurlanacaktır.

HARİCİYE VEKİLİMİZ ANKARA'YA GİDİYOR

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu da bu akşamki eksprese bağlanacak hususi vagonla Ankaraya dönecektir. Şükrü Saracoğlu Milli Şefimize ve Başvekilimiz buradaki temasları hakkında izahat verecek, mülâkâhben İrana hareket edecektir.

Almanya Bekliyor

(1 inci sahifeden devam)

tedirler. Londra ve Paris müzakereleri Almanya aleyhine bir şekil alırsa, Polonyadaki Alman ekalliyetleri meselesinin ortaya atılacağı şüphe edilmektedir. Şimdiye kadar görünen misale rine bakılırsa, böyle bir meselenin Polonyaya pahalıya malolacağı zannedilebilir.

Siyasî mehafilde Almanyanın Polonyayı çoktan kendi «hayatî sahasına» ithal etmiş olduğu söylenmektedir. Almanyanın bu hayatî sahada siyasî, askeri ve iktisadi menfaatleri vardır. Bir küll teşkil eden bu üç menfaate karşı gelenler, Almanyanın düşmanı addedilmektedir. Almanyanın her hangi bir ihata hareketini kırmak için bir gün yıldırım gibi yeni bir harekete geçmesi beklenebilir.

İtizar

Münderecatımızın çokluğundan dolayı Çocuk Sahifemizi yarma bırakmaya mecbur olduk. Özür dileriz.

mişlerdir. İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano şehrin işgalini haber alır almaz tayyare ile Tiranaya geimmiştir.

Başvekil Musolini de bugün gelecek ve ağılebi ihtimal Tiranada bir nutuk söyleyecektir.

Şimaiden ilerleyen İtalyan kuvvetleri dün İşkodrayı da şiddetli bir hava bombardımanından sonra zaptetmişler ve bugün Yugoslav hududuna varmış bulunmaktadırlar.

Tirandan ilerleyen diğer kıt'alar da, hükümetin nakledildiği İlbasa girmişlerdir.

Eski Kral Zogo, Selâniğe giden Kraliçeye ve hemşirelerine iltihak etmek üzere İlbasandan ayrılmış ve Selâniğe varmıştır. Kral ve ailesi için şimdilik Selânikde Büyük Britanya otelinde daireler hazırlanmıştır. Kral ve Kraliçe ailesinin bundan sonra nereye gidecekleri ehnüz malûm değildir. Kraliçenin Macaristandaki ailesi nezdinde ikamet edecekleri zannedilmemektedir. Belki de Fransaya geçeceklerdir.

İtalyanlar Brendiziye yeniden büyük kuvvetler getirmişlerdir. Bu kuvvetlerin de Arnavudluğa sevkedileceği anlaşılmaktadır.

Her tarafta Arnavutluk mukavemet ede ede çekilmektedirler. Çekilirken yolları bozmakta ve

Dış Politika

Zavallı Arnavutluk!

(2 inci sayfadın devam)

İtalya'nın teğebbüsüne ancak büyük devletlerin yardımı temin edildikten sonra mukavemet et - meğe cesaret edebilirler. Yalnız başlarına İtalya ile harbi göze alamazlar.

Arnavutlukun istilasile, gittikçe kaçınılmaz bir hal alan umumî harbe bir adım daha yaklaşmış oluyoruz.

Denizbank Kaldırılıyor

Yeni teşkil edilen Muhabere ve Münakale Vekâletinin teşkilât kanunu lâiyhası hazırlanmaktadır. Bu lâiyhaya nazaran, yeni Vekâlete bağlanan Denizbankın Umum Müdürlük halinde idare edileceği anlaşılmaktadır.

Hazırlanan esaslara göre hâlen Denizbanka bağlı bulunan idareler hükmî şahsiyeti haiz birer müessesce halinde Vekâlete bağlanacaktır. Ancak eski Akay ile Denizyolları İdaresi gibi birbirleriyle münasebetleri olan daireler birleştirilecektir.

Bundan başka yeni lâiyhada Deniz müsteşarlığının da lâğvedileceği söylenmektedir. Lâyihaın tasdikten geçtikten sonra mayıs başında tatbiki ihtimali vardır.

İngilterede Gizli İrlanda Teşkilâtı

(5 inci sayfadın devam)

lara mahkûm edildi. Fakat teşkilâtın fedaileri az değildir. İngiliz gazeteleri İrlanda Cumhuriyet ordusu namı verilen gizli teşkilâta dair yeniden tafsilât veriyorlar. İrlanda Cumhuriyet ordusu için hariceden paralar gelmektedir. Yabancılar bu teşkilâta para vermektedir. Sandey Ekspres gazetesi diyor ki:

İrlanda Cumhuriyet ordusu demek İngilterenin tehlistleri demektir. Harbden evvel Rusya da nihilistler vardı. Bunlar Çarlık Rusyasını bombalarile korkutmuşlardı. İşte İrlanda Cumhuriyet ordusu da Rus nihilistleri gibi adamlardan teşekkül etmiştir. Bunlar şuna inanıyorlar ki ateşle her tarafı tahrib ederlerse İrlandanın vaktile uğramış olduğu haksızlıkları tamir edeceklerdir.

İrlanda Cumhuriyet ordusu - nun İngilterede 1000 kişiden fazla azası vardır.

Cumhuriyet ordusuna İrlandada bir takım kimseler tarafından gizlice yardım edilmekte, para verilmektedir.

İtizar

Münderecatımızın çokluğundan dolayı Çocuk Sahifemizi yarma bırakmaya mecbur olduk. Özür dileriz.

Arnavudluk Krallığının Tarihçesi Nedir?

(5 inci sayfadın devam)

Arnavudluk nüfusunun yüzde 71 i müslümandır. Ekserisi şimalde olmak üzere yüzde 10 u katolik, çoğu cennubda yaşayan yüzde 9 u ortodokstur. Arnavudlukta din farkına pek ehemmiyet verilmez. Lisanelarını muhafaza etmişlerdir. Arnavutlar, Balkan yarımadasının en eski sakinlerinden olan Plasz'lardan gelmedirler. Haricden sokulan kavimlerle karışımı - yarak, ırklarının safiyetini muhafaza etmişlerdir.

Arnavutlar iki büyük kısma ayrılır. İskumki nehri bu iki cinsi birbirinden adeta ayırır vaziyettedir. Bunların şimalindekiler Kegalalar, cennubundakiler Toskalar ismini alırlar.

Arnavutların, dağlarda yaşayan kavimlere mahsus âdet ve ananeleri vardır. Kan gütmeye âdetleri de vardır.

Arnavutlar misafirperver insanlardır. Sözlerinde dururlar. Toskalar, Kegalardan daha sakindirler. Arnavutların çoğu koyun ve keçi çobanlılığı ile geçinir. Ziraat iptidai bir şekildedir. Memleket, tabiat itibarile kırsıdır.

Mühim şehirleri 24 bin nüfuslu Görice, 13' bin nüfuslu Tiran, 21 bin nüfuslu İşkodra, Elbasan, Avlonyadır. Merkezi Tirandır.

Arnavutlukta muntazam şoseler yoktur. Drağdan Tirana kadar 32 kilometre dar bir demiryolu vardır. Draç ve Avlonya tabii limanlardır. Arnavutlukun İtalya ile olan münasebetlerinin tarihçesi vardır: 1914 kânunuevvelinde yani

17 kânunuevvel 1920 de Arnavutluk Milletler Cemiyetine aza oldu. 22 kânunuevvelde Arnavutluk meclisi toplandı. Cumhuriyet ilân etti. Arnavutluk istiklâl harbinin başında bulunan Ahmed Zogoyu 7 sene için Reiscumhur seçti.

Arnavutluk 1923 de İtalyadan bir istikraz akdetti. Tiranda bir banka kuruldu. Aynı sene içinde İtalya ile Tiran muahdesi akdedildi.

1928 senesi eykûlünün birinde Ahmed Zogo, Cumhurreisliğinden vazgeçerek Krallığını ilân etti.

İşte, Arnavudluk, kısaca budur. RESAD FEYZİ

Türk Mimarı Koca Sinan'ın Ölümünün Yıldönümü

(5 inci sayfadın devam)

azim, irade ve yapıcılık kudretini isbata yeter.

Selimiyenin minarelerinin yükseklikleri 68 metre ve üç şerefelidir. İkisinin birbirini görmeyen ayrı ayrı üçer yolu vardır.

1561 de ölen Kanunî Süleymannın damadı Rüstem Paşanın, Mimar Sinan'a yaptırdığı (Rüstempaşa hanı) da vaktile Edirnenin meşhur binalarından sayılır. Geçenlerde Edirneye gittiğim zaman, bu binanın hâlâ ticaret işlerinde kullanıldığını gördüm. İyi bir tamirle yıkılmaktan kurtarılabileceğini düşündüm. Maamafih Rüstempaşa hanı on yedinci asırdanberi hâlâ sapsağlam durmaktadır. Bu gibi binalar, mabedler gibi temiz tutulmadığı için ekseriya çabuk harab olmaktadır. Edirnedeki Rüstempaşa hanı henüz yıkılmamış tehlikesi geçirmemiştir. Ancak, bu hanın içinde vaktile yine Rüstempaşa tarafından Sinan'a yaptırılan küçük mescid, seneler geçtikten sonra, ticari düşüncelerle ortadan kaldırılmıştır. Rüstempaşa hanında her sene mevsimin-

de koza pazarı da kurulmaktadır.

Yine Edirne büyük san'atkarının ihtiyarlığında ve fakat çok özenerek yaptığı (Sokullu Mehmetpaşa) hamamı, bugün metruk ve harab bir halde bulunmaktadır.

Mimarlık bakımından büyük bir değer taşıyan bu hamamın sargakları çökmüş, ön kubbesi yıkılmaya yüz tutmuş, hasıl bakımsızlıkta bu hale gelmiştir. Vilâyette alâkadarlardan birine sordum:

— Niçin tamir edilmiyor bu kıymetli bina?

Bana, kısaca: — Tahsisat yok...

Diye cevap verdiler. Yüreğim sızladı. Evkaf idaresi her yerdeki tarihî müesseseleri tamir eder dururken, mimar sinanın en çok özenerek yaptığı bu küçük hamamı tamir ettirmiyerek harab bir halde bırakmasına hayret ettim doğrusu.

(Sokullu Mehmetpaşa hamamı) üç şerefeli büyük caminin karşısında ve büyük caddesi üzerinde

dir. Edirneye sık sık gelen yabancı seyyahlar, büyük dahinin bu güzel, fakat yıkılmaya mahkûm eserini her gün şüphe yok ki bu perişan manzarasıla görmekte

dirler.

Mimar Sinan bütün ömründe 81 cami, 50 mescid, 55 medrese, 26 türbe, 14 imaret, 3 darüşşifa ve bunlardan başka sayısız yüzleri geçen çeşme, kemer, köprü, küçük türbe ve bir çok âbideler yapmıştır.

Topkapı sarayında üçüncü Murad'ın dairesi ve bilhassa yatak odasındaki tezeynat, nefis san'atlarda Türkün yüksek kabiliyetini ve kudretini gösteren eserlerdendir.

Sahibi ve neşriyatı idare eden Baş muharriri

ETEM İZZET BENİCE

Gazeteler Ne Diyor?

Bu sabahki refiklerimiz başmakalelerini yine Arnavutluk hâdiselerine hasretmişlerdir.

«CUMHURİYET» DE:

«Cumhuriyet» de Nadir Nadi diyor ki: «İngiliz Başvekili, son hâdisle ile İmparatorluk menfaatlerinin hiçbir şekilde haleldar olmadığını söyleyerek İşkodraya istihata gitti. İngiltere böyle konuştuktan sonra Fransanın susması tabii idi.

Demek oluyor ki, üç gün içinde bir şimşek hızla parlayan bu hâdisle Balkanlardaki küçük bir kalabalığın yirmi yedi senelik istiklâle mal ol - maktan ibaret kalmıştır. Vaziyeti zaman aydınlatacaktır.

«TAN» DA:

«Tan» gazetesinde Zekeriya sertel, Arnavutlukun işgaline tahsis ettiği baş yazısını şöyle hulâsa etmektedir. Milletlerin birbirleriyle münasebetlerini tanzim için asırlardanberi buldıkları, koydukları, tatbik ettikleri beynelmîlîl kaideler, haklar, nizamlar, teamüller, hükümden düşmüş - ti. Artık ne teahhüde, ne muahedeye ne hakka, ne de teamüle güvenilebilir. Beynelmîlîl münasebetlerde yegâne âmil KUVVET kalmıştır.

«VAKİT» DE:

Asım Us, işgal hareketinin muntazamlığına bakılırsa, Arnavutluk birkaç gün içinde işgal edilecektir. İşgal tamamlandıktan sonra Arnavutlukta

NOHALKİ FİLOSU

Tefrika Numarası : 80

Yazan : Rahmi YAĞIZ

Cemal Paşa Seni Dinliyecek Teklifini Kabul Edecek Sanırım

Bedevi, Yaverin Kendisini Bıraktığı Yerden Dikkatle Cemal Paşanın Etrafındakileri Sözdü

— Emrederseniz belki amma Paşam.. Şeyhin de bu mülâkatın neticesine çölde sabırsızlıkla intizarda bulunduğu, bir de yapılacak işin sür'atini istilzam edici bakımından size haber vermek, tasdik etmek mecburiyetinde bıraktı beni...

— Söyle gelsin.. Fakat yeni dışarıdan gelişini belli etmesin... Şu etrafımı saran heriflerden kendisini tanyanlar varsa uzakta dursun.. Zira bu kadar kuşku ada min içinde bir bedevi murahhasını yanıma alıp konuşturduğum gösterimin mahzurları çoktur. Haydi, dikkatli davran, işi idare et!

— Başüstüne Paşam!

Yaver Şevket çok geçmeden tekarar ziyafet yerine doğru yürüdü. Bu sefer ardisıra, beyaz maslahatın etkileri geniş adımlarının rüzgârile dağalanan, ipek kefiyesinin çapraz uçları omuzlarında pırpırlanan beli kemerli, cenbiyeli, uzunca boylu, esmer ve az kırışıklı yüzünde zekâ ışıkları parıldayan gözbebeklerinin hususiyeti göze çarpan bir de bedevi getirdi. Cemal Paşa ile etrafındakilerin oturdukları masaya 20 adıma kadar sokulan bedevi, yaverin bir işaretile durdu, Şevket elile Cemal Paşayı işaret etti:

— Şu agelli, kefiyeli başbozukların ortasında oturan, siyah sakallı, üniformalı zat kumandan Paşadır. Dedğim gibi; nazarı dikkati celbetmeden oraya sokul. Yerlilerin arasında seni tanyan varsa uzakta dur. Paşa Hazret-

leri seni dinliyecek... Teklifi kabul edecek sanıyorum. Bana müsaade...

Yaver, bedeviyi orada bıraktı, çekildi.. İleride, portakal ağaçlarının muattar gölgesinde şarap kupalarını başlarına çeken, kebablı kuskus kaşıklıyan, zurnalarla darbukaların temposuna ayak uydurarak göbek çalkalıya çalkalıya ortada dönen Şamlı oyuncu kızların etrafında halka çeviren arkadaşlarının yanına gitti, aralarına katıldı.

Bedevi, yaverin kendisini bıraktığı noktadan dikkatle Cemal Paşanın etrafındaki yerlileri süzdü. Her birini teker teker gözden geçirdi, tetkiklerini bitirir bitirmez ingilizce mırıldandı:

— Bunların içinde beni tanyan yok. Yalnız Seyh Numan'ın oğulları buralar da mı? Acaba hangileri, onlara işin içyüzünü söylemeden faaliyete geçmek biraz tehlikeli amma...

Ve.. bu mülâhazayı enine boyuna ölçüp biçtikten sonra omuz silkti.

— Adam sende; dedi. İş buraya kadar sokulmakta idi. Bunu yaptıktan sonra üst tarafını gelişigüzel oluruna bağlar, umulmadık bir çığanoğlu çıkarsa bile onu atlatma tedbirlerini yerine göre alırm.

Yazıf, kuru ve çizgisiz yüzlü, kibar tavırlı bedevi Cemal Paşanın sofrasına doğru yürüdü...

Paşa gürültülü kahkahalarla süslediği tuhaf bir anlatıyla İtti-

had ve Terakkinin ilk teessüsünde, hükümeti ele geçirisinde, Babıali baskını sıralarında İstanbul muhafızı bulunduğu zamana ait bir vak'ayı izah ediyordu. Kibar tavırlı yazıf bedevi, Paşayı cankulağıle dinliyen yerlilerin arasına nazarı dikkati celbetmeden sokulmuş, bir kenara yerleşmişti. Geç vakte kadar hiç söze karışmadan mevkini muhafaza etti.. Gece yarısına doğru Paşanın:

— Eh... Artık kalkalım!

Diye nihayet verdiği toplantıdan ayrılırken kumandanı adım adım arkasından takib ederek, portakal bahçesinin kapısında bekliyen otomobile kadar geldi.. Cemal Paşa otomobile bindi. Yaver kapıyı kapatırken gözucile otomobilin birkaç adım gerisinde taş gibi hareketsiz ve hürmet tavırlı dikilen bedeviyi işaret etti. Fısıldadı:

— Anze şeyhinin gönderdiği bedevi şu bekliyen adam paşam.

Cemal Paşa döndü, baktı.. Sonra otomobilin hareket gürültüleri arasında bağırarak konuştu:

— Hemen bu akşam konuşalım mı?

— Siz bilirsiniz paşam!

— Peki.. Şoförün yanına al, sende içeri gel, şuraya otur. Karargâhta konuşuruz.

Yazıf bedevi Paşanın otomobile bindi. Homurtularla yola sarılan hâki boyalı Benz otomobili Kanitreten Şama doğru uzanan şosede tozu dumana katarak uzaklaştı..

(Devamı var..)

Diş Doktoru diyor ki:

Kısa bir müddet «RADYOLİN» kullandıktan sonra dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmilten mahvolduğunu, zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihabların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet Temiz
Gayet Sıhî
Gayet Ucuz

Her gün sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra günde 3 defa dişleriniz!

Radyolin ile Fırçalayınız.



Kadınlarda Asabî Baş Ağrıları

ve

Aybaşı sancıları olanlara hayatı zindan eder.

NEOKÜRİN

Kaşeleri bütün ağrıları sancıları giderir. Sıhhat ve neğ'elerini iade eder.

NEOKÜRİN BAŞ, DIŞ, ROMATİZMA

Ağrıları için de birebirdir. Günde 2-3 kase alınabilir. Tek kase 6 kuruş altılık ambalaj 30 kuruş.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli (elevatörlü olduğu takdirde) 3000 lira (elevatörsüz) olursa 2400 lira olan 2 adet küçük tip beton karıştırma makinesi 17/4/939 pazartesi günü saat on beşte Haydarpasada gar binası dahindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 225 liralık muvakkat teminat ile kanunur. tayin ettiği vesaiki ve tekliflerini muhtevi zarflarını eksiltme günü saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2066)

İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinden:

Davacı: Tahir Kayralı; Beyazıt ta Camcı Ali mahallesinde kühan sokak 11 No. da mukim harp malûlû.

Müddealeyle: Hatice Atıf Sirkeci Salkımsöğüt Ebüssuut cad. 22 No. da.

Davacı: Tahir Kayralı tarafından müddealeyle aleyhine açılan boşanma tesbit davasına aid arzuhal sureti davalıya tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmiş ise de mumaileyhin mezkûr ikametgâhını terkile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfikân iade kılınan bu arzuhalde tahkikat gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 939/402 No. da kayıtlı işbu davaya müddealeyleyin on beş gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhalde davetiye varakası divanhaneye asılmış olmakla müddealeyle Hatice Atıf Sirkeciye



Sıhhatinizi Severseniz ?
İZMİRİN AŞÇIBAŞI Markalı MAKARNALARI
Her yerden ısrarla isteyiniz
Selânik Sergisinde Büyük Mükâfat

finda davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 25/5/939 perşembe günü saat 10 da mahkememizde hazır bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân



GRİPİN

Baş, diş, adale ağrılarıyla diğer ağrıları en kısa zamanda ve en kat'î şekilde dindirir. Nezleye, soğuk algınlığına, gripe ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin tıkkı ve Benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden:

İtalyadan İstanbul Yahya Mahmut ve Mustafa Tevfik şirketi namına gelen ve müşteri tarafından teslim alınmaması ve bayiin müracaatı üzerine ticaret kanununun (712) ci maddesi hükmüne göre mahkemece satılmasına karar verilen yün ipliklerin ehli vukufça beher kilosuna (220-230) kuruş tahmin edilmiş ve yapılan birinci arttırmada malın muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşine talip zuhur etmediğinden satış ikinci arttırmaya bırakılmıştır.

Yün ipliklerden beş sandığı İstanbul gümrüğünün 1/2 numaralı anbarında diğer beş sandığı da Galata gümrüğünün 1/3 numaralı ambarındadır. İstanbul gümrüğünde bulunan ipliklerin

Paris En Son Model kadın şapkaları Beyoğlunda

BAKER

Mağazalarının yeni

Kadın Şapkaları

Dairesinde teşhir edilmektedir. Geliniz; intihab ediniz.

ikinci arttırması 11/4/939 salı saat 9,30 da ve Galata gümrüğünde bulunan ipliklerin ikinci arttırması da 13/4/939 perşembe keza aynı saatte mezkûr mahallerde yapılacak ve en çok pey sürene ihale edilecektir. Talib olanların mezkûr tarihlerde yüzde yedi buçuk pey akçesi ile birlikte mahallinde hazır bulunacak mahkeme naibine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muham. Be. Lira Kr.	Muvakkat Temi. Lira Kr.	Eksiltmenin şekli	Eksiltmenin saati
akine şeriti «Mavi - Kırmızı»	2000 adet	1250.—	93 75	Açık	14
«Siyah - Kırmızı»	3000 "				
ibit toz mürekkebi	000 paket	224.—	16 80	Pazarlık	14.30
abazı makine yağı	500 şişe				
Takriben 25 Kg.		40.—	3 00		14.45
Sarı kalem ucu	2000 kutu	379.—	28 49	Açık	15
Mürekkebi lâstığı	5000 adet	272.50	20 44	Pazarlık	15.30
Stampa mürekkebi «Mavi»	2000 şişe	93.70	7 03		16
Stampa mürekkebi «Kırmızı»	500 "				
Sünger kâğıdı	20000 tabaka	393.96	29 25	Açık	16.30
	Takriben 600 Kg.				

I— Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 7 kalem kırtasiye hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II— Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III— Eksiltme 17/4/939 Pazartesi günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV— Şartnameler her gün sözü geçen Şubeden parasız alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V— Eksiltmeye girmek isteyenlerin % 7,5 güvenme paraları ile adı geçen Komisyona gelmeleri. «2088»

İstanbul ikinci icra dairesinden:

Bir borçtan dolayı haciz altında olup paraya çevrilmesine karar verilen 10 adet mermer taşlı kahve masası 25 adet hasır iskemle 25 adet tahta iskemle 14 nisan 939 cuma günü saat 12 den 14 de kadar Sultanahmette yanık adliye binası arsası karşısında Ayasofya camii sırasındaki 6 numaralı kahve dükkânı önünde açık arttırma ile satılacaktır.

Kıymetini bulmadığı takdirde ikinci arttırış 18 nisan 939 salı günü aynı mahalde ve tayin edilen saatte icra edilecektir. İsteklilerin mahallinde hazır bulunacak memuruna myüraatları ilân olunur. 937/558

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: Pazar hariç her gün 2.5 - 6 Saat. Cuma 12 - 2.5

Cinsi	Mikdarı	Muhammen Bedeli Lira Kr.	%7,5 muvakkat kat te. Lira Kr.	Eksiltmenin şekli	Eksiltmenin Saati
Teknik âleti	20 kalem	1258 10	94 35	Açık eksiltme	14
Sarı toz yıldızı	300 Kgr.	345 —	25 67		15
Çıralı tahta	18 M3	1426 74	107 —		15.30
kalas	14,426 M3				
Uzun ve kısa konçlu lâstik çizme	840 çift	3540 —	265 50		16

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 4 kalem malzeme ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları ve eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 11/4/939 salı günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Liste ve şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi yıldız nümunesi de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paraları ile mezkûr komisyona gelmeleri. (2023)

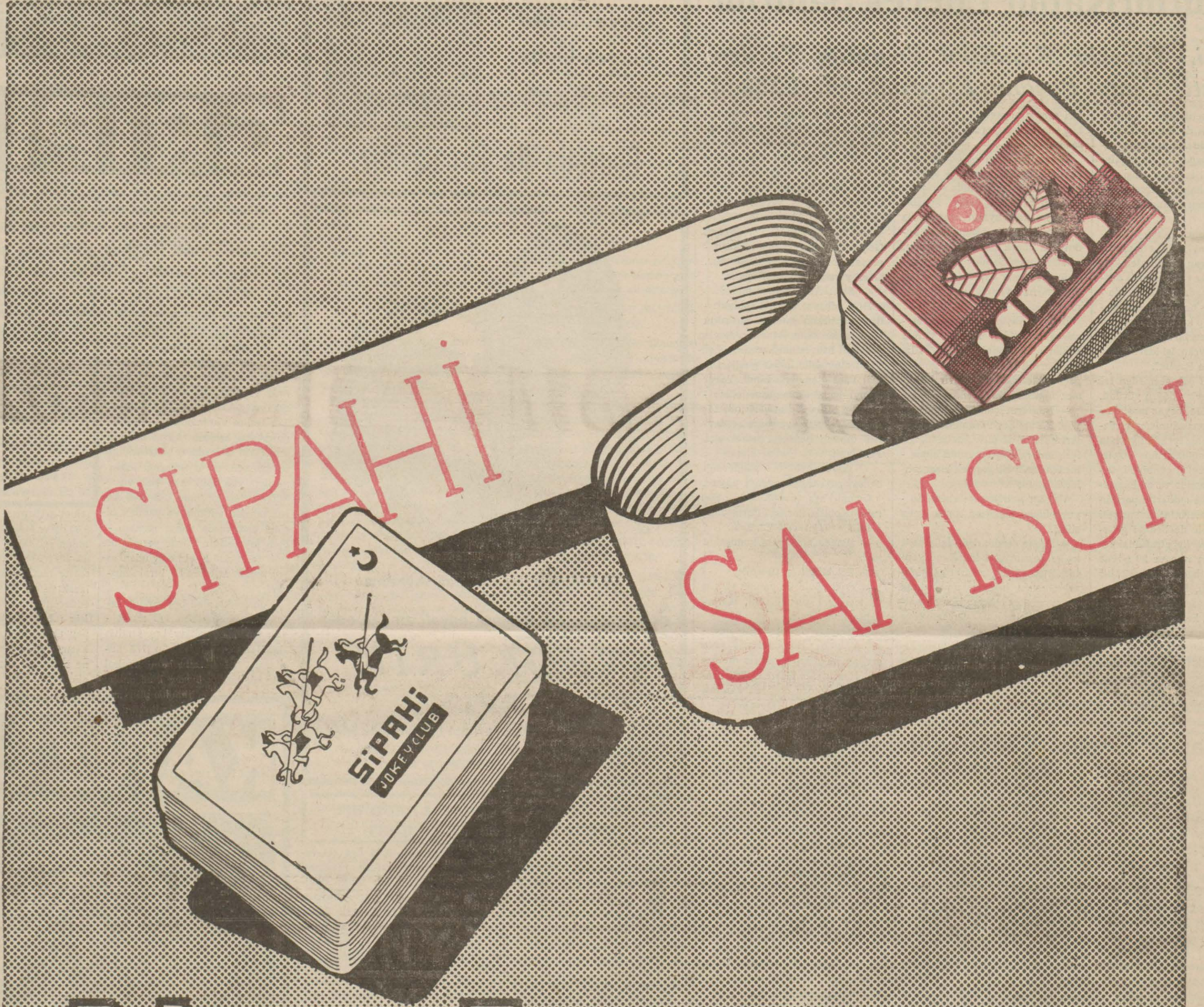
I— Nümunesi mucibince 1258 adet tuz küreği mübaya olunacaktır.

II— Muhammen bedeli «943.50» lira muvakkat teminatı 70,76 liradır.

III— Eksiltme 20/4/939 perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır. Nümuneler her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV— İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 gü-

Teneke kutularda



Nemlenmez

25	Adet	Sipahi	50	Kuruş
25	Adet	Samsun	45	Kuruş